

ΕΤΟΣ Δ'.

Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ, 30 Νοεμβρίου 1871.

ΦΥΛΛ. ΙΔ'.

ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΑΞΕΙΔΙΩΤΗΝ.

ὑπὸ LAVETER.

Κατευόδιον !

Οὕτω λέγομεν συνήθως εἰς τὸν ἀναχωροῦντα. Τί σημαίνει τοῦτο ; Τῷ εὐχόμεθα μόνον ὠραῖον καιρὸν, ὁδοὺς εὐθείας, φιλόφρονας ταχυδρομικοὺς ἐπιστάτας, ἡσύγους ἀμαξηλάτας, περιποιητικούς καὶ δικαίους ξενοδόχους, καλοὺς ὑπηρέτας καὶ τιμίους τραπεζίτας ; Καλὸν κατευόδιον ! . . . Τί σημαίνει προσέτι ;

Εἶθε μὴδεὶς ἀδιάκριτος νὰ σὲ πλησιάσῃ, μὴδεὶς Ἰουδαῖος νὰ σὲ ἐνοχλήσῃ, ὅπως σοὶ πωλήσῃ τὸ ἐμπόρευσμά του, μὴδεὶς φλύαρος νὰ σὲ ὑποχρεώσῃ ὅπως τὸν ἀκροασθῆς, μὴδεὶς κακεντρεχῆς νὰ σὲ κατασκοπεύσῃ, μὴδεὶς κοῦφος νὰ σὲ ἀπαντήσῃ, μὴδεὶς προπέτης νὰ σὲ ἀντικρούσῃ καὶ ὁ πολυπράγμων μὴδέποτε νὰ σὲ πλησιάσῃ, μὴδέποτε ὁ οἰηματίας νὰ σὲ ταπεινώσῃ καὶ ὁ ὑπερόπτης νὰ σὲ ἀναγκάσῃ ὅπως τὸν περιφρονήσῃ, μὴδέποτε ὁ ἡμιμαθὴς νὰ σὲ ταραξῆ διὰ τῶν κρίσεων καὶ γνώμων του, καὶ ὁ ἐρώμενος σοὶ διηγηθῆ τὴν ἱστορίαν τοῦ ἔρωτός του, μὴδέποτε ὁ μικρολόγος νὰ σοὶ καταστῆ φορτικός ;

μὴδεὶς θεσιθῆρας νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὸ γραφεῖόν σου, ὁ ἀπαταιῶν νὰ μὴ σὲ ἐμπαίξῃ διὰ τὴν ἀγαθότητά σου, ὁ ἀρχαιολόγος νὰ σὲ ἀπαλλάξῃ τῆς γενεαλογίας τῶν συλλογῶν του, καὶ ὁ ἱατρός τῆς ἀφηγήσεως τῶν θεραπειῶν του, μὴδεὶς συγγραφεὺς νὰ σοὶ ἀναπτύξῃ τὰ συγγράμματά του καὶ ὁ ποιητὴς σὲ καταβάλῃ διὰ τῆς ἀπαγγελίας τῶν στίχων του.

Κατευόδιον ! τί ἄλλο σημαίνει ;

Εἶθε νὰ ἴδῃς μετὰ προσοχῆς ὅ,τι εἶναι ἀξίον παρατηρήσεως, τὸ δὲ βλέμμα σου εἶθε νὰ μὴ συνκνήσῃ τὰ ἀνάξια παρατηρήσεως.

Κατευόδιον ! . . .

Εἶθε νὰ ζητῆς καὶ εὐρίσκῃς τὸ καλὸν ἀποκτῶν νέας γνώσεις χωρὶς νὰ λησμονῆς τὰς παλαιάς ! Πρόσεχε νὰ προτιμᾷς τὸ ὠφέλιμον τοῦ ἀνωφελοῦς, τὸ γνωστὸν τοῦ ἀγνώστου. Δοκίμαζε τὸν νέον φίλον καὶ μὴ λησμονεῖς ἕνεκα τούτου τὸν ἀρχαῖον.

Εἶθε νὰ καθίστασαι καθ' ἑκάστην πολυμαθέστερος, ἰκανώτερος, ἐνεργητικώτερος, καρτερικώτερος, σταθερώτερος εἰς τὴν πίστιν σου ! Εἶθε καθ' ἑκάστην νὰ αὐξάνῃ ἡ ἀγαθότης σου καὶ ἡ ἐλπίς σου ! Διακρίνεται ὁ ἀνόητος τοῦ νουνεχοῦς ἐκ τῶν εὐχῶν του, καὶ ὁ καλὸς τοῦ κακοῦ ἐκ τοῦ σκοποῦ τῶν εὐχῶν αὐτοῦ.

Σοὶ ὁμιλῶ μετ' ἐμπιστοσύνης, ὡς εἰ ἦσο

πατήρ μου. Ἡ ἐμπιστοσύνη εἶναι ἡ ψυχὴ τῆς ζωῆς. Καταχρόμενος τῆς ἐμπιστοσύνης ταύτης, ἕνεκα τῆς ὁποίας παραδίδεσαι ἀνυπόπτως, οὐδεμίαν λαμβάνων προφύλαξιν, καταστρέφεις τὴν ψυχὴν τῆς ζωῆς σου. Καὶ ἂν πράττῃς τοῦτο εἰκόσιν ὑποκριταὶ ἢ ἑκατὸν ἀνόητοι, σὺ μὴ τὸ πράττεις.

Εἶθε μηδέποτε φόβος ἢ ὑποψία ἐξασθενήσῃ ἢ καταπικράνῃ τὴν ἱερωτέραν τῶν ἡδονῶν σου, τὴν γλυκειάν ταύτην ἐμπιστοσύνην, ἥτις παραβλέπει πάντα κίνδυνον· οὕτω δὲ μόνον ζῶμεν. Ὁ πεπειραμένος, ἀναγινώσκων τὰς γραμμάς ταύτας, ἴσως ἀνακράξει μειδιῶν ἐξ οἴκου· ἀόδυστυχὴς! εἶναι κατενοουσιασμένος· οὐδέποτε θέλει διορθωθῆ διὰ τῆς πείρας. Ἄλλὰ τί κοινὸν μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τοῦ πνευματώδους τούτου; Ἄς συνδιαλεχθῶ κάλλιον μετὰ τοῦ προσφιλοῦς ταξιδιώτου, πρὸς τὸν ὁποῖον ἀφιερῶ τὸ φιλικὸν τοῦτο τῆς ἐμπιστοσύνης μου τεκμήριον.

Δὲν ἔγραψέ τις ἀκόμη περὶ τοῦ τρόπου τοῦ ταξιδεύειν, οὔτε ἔδωκε τοῖς ταξιδιωταῖς ὁδηγίαν καταλλήλους πρὸς τὰς πικρούσας ἀνάγκας. Ἐγὼ ἐπιθυμῶ νὰ γράψω τοιαύτας, ὅπως ἀναφέρω πλείστα πράγματα, ἅτινα καὶ ὁ νουνεχέστερος ἄνθρωπος ἐνίοτε λησμονεῖ κατὰ τὴν περισπασμὸς τοῦ ταξιδίου. Ἄλλ' ὁποῖα ἀπόστασις μεταξὺ τοῦ θέλῃν καὶ γράφειν! . . .

Ταξεῖδεις ὅπως καθίστασαι σοφώτερος τῶν ἄλλων, ἐξ ἀγάπης πρὸς τοὺς σοφώτερους, ἀγαθωτέρους καὶ ἀνωτέρους σου. Ταξεῖδεις ὅπως κάλλιον ἀπολαύῃς τῆς φύσεως, τῆς θεᾶς ταύτης καὶ κυριάρχου παντὸς ὠρκείου καὶ καλοῦ, ὅπως ἀπολαύῃς καθ' ἑκάστην πλείωτον, ὡς κυριάρχος τῆς κυριάρχου ταύτης. Ταξεῖδεις πρὸς ἀπόκτησιν παντὸς χρησίου πρὸς τε συντήρησιν καὶ μόρφωσιν τῆς ὑπάρξεώς σου. Ταξεῖδεις ὅπως συγκρίνῃς πᾶν ὅ,τι βλέπῃς πρὸς ὅ,τι εἶδες, πᾶν ὅ,τι ἀκούῃς πρὸς ὅ,τι ἤκουσας, πᾶν ὅ,τι ἀπολαύῃς πρὸς ὅ,τι ἀπῆλαυσας. Ταξεῖδεις ὅπως μάθῃς τί τὸ ὑπάρχον καὶ τί τὸ μὴ ὑπάρχον, τί τὸ εὐαπόκτητον καὶ τί τὸ δυσἀπόκτητον, τί πρέπει νὰ μανθάνῃς καὶ τί νὰ μὴ μανθάνῃς, τί πρέπει νὰ ἐνθυμῆσαι καὶ τί νὰ λησμονῆς.

Οὕτω νομίζω ὅτι σκέπτεσαι καὶ σὺ περὶ ταξιδίου καὶ οὕτω πιστεύω θὰ ταξιδεύσῃς καὶ σὺ πρὸς τὸν διδῶ τὰς συμβουλάς ταύτας.

Τὰ ταξίδια τῶν πλείστων εἶναι περιηγήσεις ἐγνωστων πρὸς ἐγνωστας. Ὁ ἐγνωστὴς δὲν κατέχει τὸ προτέρημα τοῦ ἀπολαύειν, οὔτε τοῦ

παρέχειν ἀπόλαυσιν. Ἀπολαύει τοῦ ἐγὼ καὶ οὐχὶ τῆς ὑπάρξεώς του. Ὁ θέλων νὰ ἐπιδεικνυται κέκτηται ὀλιγώτερον παντὸς ἄλλου τὴν τέχνην ἢ μᾶλλον τὸ δῶρον τῆς φύσεως τοῦ ἐπίστασθαι. Ὁ θέλων νὰ λέγῃ, ἀπόλλυσι κατ' ἀνάγκην τὸ προτέρημα ἢ κάλλιον τὴν εὐχαρίστησιν τοῦ ἀκούειν. Καθ' ὅσον ὁ ἐγωῖσμός αὐξάνει, ἐπὶ τοσοῦτον ἢ ἀπόλαυσις ἐλαττοῦται, καὶ ἀντιστρόφως, καθ' ὅσον ὁ ἐγωῖσμός ἐλαττοῦται, ἐπὶ τοσοῦτον αὐξάνει ἢ ἀπόλαυσις. Οἱ σοφοὶ καὶ ἰδίως οἱ σοφώτεροι οὐδὲν ἔνοουσι τὸ τοιοῦτον ταξίδιον, διότι ἡ σοφία τῶν εἶναι ἐκτετοπισμένη, διαμένουσα εἰς τὸ σπουδαστήριον, τὸ γραφεῖον καὶ τὰ ἐνδύματά των. Ἀφαιροῦντες οἱ τοιοῦτοι τὴν θαλαμῶσθῃτα ἀπογυμνοῦνται τῆς παιδείας των· κλειόντες τὸ γραφεῖον τῶν ἐγκλείουσιν ἐν αὐτῷ τὴν οὐνοειδέαν των· ἀναχωροῦντες τοῦ σπουδαστηρίου των ἐγκαταλιμπάνουσιν ἐκεῖ τὸ πνεῦμά των.

Μεταξὺ χιλίων παρατηρητῶν εἰς μόνος βλέπει καλῶς, μεταξὺ χιλίων ἀκροατῶν εἰς μόνος ἀκούει. Μεταξὺ χιλίων ταξιδιωτῶν μόνος ἑκατὸν γνωρίζουσιν ἀκριβῶς πρὸς τί ταξιδεύουσιν καὶ τί ἐπιθυμοῦσιν. Ὁ μὴ γνωρίζων τί ἐπιθυμεῖ, δὲν ἐπιθυμεῖ ἐξ ὅλης καρδίας καὶ ὁ μὴ ἐπιθυμῶν ἐξ ὅλης καρδίας, δὲν γνωρίζει τί ἐπιθυμεῖ. Μεταξὺ χιλίων ταξιδιωτῶν εἰς μόνος διηγῆται ἀληθείας. Ὁ διηγούμενος ἀληθῶς πᾶν ὅ,τι εἶδε καὶ ἤκουσεν, ὥστε οὐδεὶς νὰ ἀντεῖπῃ αὐτῷ, εἶναι ἄνθρωπος σοφός, καλὸς καὶ πλήρης ἐνεργείας.

Ζήτει, ὡς εἰς τὰ πεδία ζητοῦσι, θησαυρὸν καὶ ὡς ἤθελες ζητήσῃ τὸν τιμαλφῆ μαργαρίτην, τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν καλοκαγαθίαν ἠνωμένης ἐν ταυτῷ. Ὁ μὴ διακρίνων τὴν καθαρὰν καὶ διαυγῆ ἀλήθειαν εἶναι ἀνωφελὴς ἄνθρωπος, ὡς δὲν εἶναι ἄνθρωπος καὶ ὁ μὴ ἀρεσκώμενος ἐν τῇ ἀλήθειᾳ. Πᾶς ὁ γινώσκων νὰ ἀκροατῆ δύναται νὰ διδάξῃ μετέπειτα ἐπωφελῶς. Οὔτε οἱ ὀξυδερκέστεροι ὀφθαλμοὶ βλέπουσι κάλλιον, οὔτε αἱ λεπτότεροι ἀκοαὶ ἀκροῶνται πλείωτον. Τὸ συμφέρον, ἢ ἀνάγκη καὶ ἡ συναίσθησις, διεγείρουσαι τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τὴν ζωντανὴν κλίσιν, εἶναι τὰ μόνα ἐλατήρια ἅτινα μᾶς ἀναγκάζουσι νὰ βλέπωμεν καὶ νὰ ἀκούωμεν προσεκτικώτερον· ἐκ τούτου δὲ παράγεται ἡ θέλησις, ἢ συγγέουσι συχνότατα μετὰ τῆς ἀπλῆς ἐπιθυμίας. Δι' ὅ οἱ ἐπιθυμοῦντες ἀπλῶς ἐξελέγηθησαν ἐνίοτε ἀντὶ τῶν ἐχόντων θέλησιν, κόκκος δὲ θελήσεως ἰσχύει πλείωτον στατήρος ἐ-

πιθυμίας. Ὀλιγίστοι γινώσκουσι τὴν τέχνην τῶν τεχνῶν, τὴν τέχνην τοῦ θέλῃν.

Ταξιδεύοντες διδασκόμεθα ὅτι οἱ ἄνθρωποι πολὺ διαφέρουσι πρὸς ἀλλήλους καὶ ὅτι μεγαλύτερα διαφορὰ ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ. Ὁ ἄνθρωπος, αἰωνίως ἀνασούμενος, πάντοτε ὁ αὐτὸς εἶναι.

Τὸ ἀνευρίσκειν, βλέπειν, συγκρίνειν τὸ νέον πρὸς τὸ ἀρχαῖον, ἢ κάλλιον ἀνευρίσκειν τὸ νέον ἐν τῷ ἀρχαίῳ καὶ τὸ ἀρχαῖον ἐν τῷ νέῳ, ἀποχωρίζειν αὐτὰ προσεκτικῶς, εἶτα συννοεῖν αὐτὰ στενῶς ἐν συνόλῳ, ἀπλοποιεῖν τὸ σύνολον τοῦτο, γυμνάζεσθαι εἰς τὴν γνῶσιν τοῦ γενικοῦ καὶ εἰδικοῦ, εἶναι ὁ μόνος σκοπὸς τοῦ σοφοῦ ταξιδιώτου, ἢ κατὰ τὸ δυνατὸν δὲ ἐπίτευξις τοῦ σκοποῦ τούτου καθιστᾶ αὐτὸν ἐπὶ μᾶλλον δεκτικὸν ἀπολαύσεων καὶ ἱκανὸν νὰ παράσχῃ τοιαύτας. Ὁ ἀληθὴς σοφὸς ἀπολαύει πάντοτε, οἱ δὲ ἄλλοι ἀπολαύουσι πάντοτε ἐξ αὐτοῦ. Προσκέταται ἀκαταπαύστως καὶ δίδει πάντοτε. Καὶ ἔχων, δίδει· καὶ δίδων λαμβάνει. Λαμβάνει καὶ δίδει εἰρηνικῶς, ἀπολαύει καὶ στερεῖται εἰρηνικῶς. Μονάζων καὶ συναναστροφόμενος εἶναι ἥσυχος. Γνωρίζει νὰ μεταδίδῃ εὐκόλως τὰς ἑαυτοῦ γνώσεις, καθ' ὅσον τοῦτο συμβάλλεται πρὸς τὸν σκοπὸν του, καὶ νὰ προσκέταται νέων γνώσεων ἀναλόγως τῆς ἀξίας τῶν παρατηρήσεων του. Γνωρίζει πότε πρέπει νὰ λησμονῆ τὸ πᾶν χάριν ἐνὸς μόνου ἀντικειμένου καὶ πότε νὰ ἐνθυμῆται τὰ πάντα. Γνωρίζει νὰ θυσιάζῃ ἡμέρας ὑπὲρ στιγμῶν καὶ νὰ ὠφελητῆται στιγμῶν, ὡς εἰ ἦσαν αἰῶνες. Περιορίζει καὶ τὸ πητικώτερον ἀντικείμενον, ὡς εἶναι ἡ ὁσμὴ τῶν ἀνθέων, καὶ κρατεῖ πᾶν τὸ ὑπενδίδον, ὡς ἡ ἀμμοσφαῖρα. Ὑποτάσσεται διατελῶν ἐλεύθερος καὶ βασιλεύει ἀνευ ἀξιώσεων καὶ χωρὶς θυσίας τῆς ἐλευθερίας βουλήσεώς του. Κατέχει τὸ μυστήριον τοῦ διατίθεσθαι εὐαρέστως ἐκ τῶν ἀναμνήσεων. Ἡ φαιδρότης του οὐδέποτε τὸν ὠθεῖ εἰς ἀπερικεφῆς, ἢ ἐλευθεριότης του πρὸς ἀσωτεῖαν, ἢ σταθερότης του πρὸς τὴν ἰσχυρογνωμοσύνην, οὐδ' ἐπιδεικνυται δι' ἐπιπλάστου εὐφυίας.

Τοιοῦτον ἔχω πρότυπον πρὸς ὃ ἀποβλέπω, πρὸς τοιοῦτον δὲ καταδέχου καὶ σὺ, φίλε καὶ ἀδελφέ μου, νὰ ἀποβλέπῃς ἐνίοτε. Εἶθε δὲ συναντώμενοί ποτε νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἀμφοτέρω ἀπεβλέψαμεν πρὸς αὐτό.

Ἐκεῖνος ὅστις δὲν παρατηρεῖ κατὰ πρότυπον ἀντικείμενά τινα, δὲν εἶναι ἐλπίς νὰ τὰ ἴδῃ κα-

τόπιν καὶ ἀπειράκις ἂν τῷ ὑποδειχθῶσιν αὐτὰ διὰ τοῦ καταφανεστέρου τρόπου.

Προτιμῶ νὰ ἐκλαμβάνω τὸν ἡμιτελῆ ἄνθρωπον ὡς τέλειον, καὶ οὕτω καθιστῶ αὐτὸν τοιοῦτον, ἐνῷ ἐξ ἐναντίας, δὲν δύναται νὰ ἐκληφθῆ ὡς ἀτελής ὁ τέλειος (καθ' ὅσον δύναται νὰ εἶναι τοιοῦτος ὁ ἐκ γῆς πλασθεὶς ἀπόγονος τοῦ Ἀδάμ).

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ).
Δ. ΜΠΟΥΡΗΣ.

ΕΥΛΑΛΙΑ ΠΟΝΤΟΥ

ΔΡΑΜΑ

ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΜΕΤΑ ΠΡΟΛΟΓΟΥ.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΕΜΠΤΗ.

(Συνέχεια καὶ τέλος—ἴδε φυλλάδιον 1B')

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

ΟΙ ΑΥΤΟΙ, ΕΥΛΑΛΙΑ.

ΕΥΛΑΛΙΑ

(ἐκ τοῦ παρασκηνίου).

Εὐλαλία!

ΤΟΡΣΗ

Θεέ!

ΕΥΛΑΛΙΑ

(πλησιέστερον).

Εὐλαλία!

ΤΟΡΣΗ

Ἄ! τρίμω!

ΕΥΛΑΛΙΑ

(ἐμφανιζομένη καὶ πρὸ τῆς θύρας ἰσταμένη).

Τίς μὲ καλεῖ; (προχωρῶν θραδῶς ἐπαναλαμ-

θάνουσα) Εὐλαλία! Εὐλαλία! Αὐταί εἰσιν ἀκριβῶς αἱ τελευταῖαι λέξεις της! Οὕτω μὲ ἐκάλει πρὶν ἢ ἀποθάνῃ (Ἐγείρει τὴν κεφαλὴν καὶ βλέπουσα τὸν Γαζερῶτον ἐνώπιόν της, βάλλει κραυγὴν). Ἄ! (Παρατηρήσασα τὸν Τορσῆ ῥίπτεται εἰς τὰς ἀγκάλας του ὡς ἵνα τῆ ζήτησῃ προστασίαν) Ἄ!... εὐχαριστῶ Ἐμμανουήλ! (στιγμὴ σιωπῆς).

ΤΟΡΣΗ

(πρὸς τὴν Εὐλαλίαν)

Εὐλαλία! Τί ὄνομα εἶναι τοῦτο; καὶ ποῖα εἶσαι; σὺ;

ΕΥΛΑΛΙΑ

(θεωροῦσα αὐτὸν ἔντρομος)

Εὐλαλία!... Καὶ σὺ ἀκόμη;... ὦ! ὄχι, ὄχι! καλῶς ἤκουσα, δὲν εἶναι ἀληθές; ὦχι! οἱ ἄνθρωποι οὗτοι δὲν εἶναι ἐνταῦθα!... Εἰπέ μοι ὅτι εἶμαι πικρῶν καὶ ὅτι μόνον ἡμεῖς οἱ δύο εὐρισκόμεθα ἐνταῦθα!...

ΤΟΡΣΗ

(λαμβάνων αὐτὴν ἐκ τῆς χειρός)

Εὐρίσκεται ἐνταῦθα πρῶτον...

ΕΥΛΑΛΙΑ

(ἐκθαμβος ἀλλ' ἄνευ νέου τρόμου)

Ὁ κύριος Γαζερῶτος.

ΤΟΡΣΗ

(δεικνύων αὐτῇ τὰς γυναῖκας)

Εἶτα...

ΕΥΛΑΛΙΑ

Ἡ κυρία Δὲ Πρεβίζ! εἶναι ἀληθές... ἡ ὥρα ἦλθε... γεννηθῆτω τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου!...

ΤΟΡΣΗ

(καθ' ἑαυτὸν)

Εὐλαλία!... (χωρῶν ἀποτόμως πρὸς τὴν Εὐλαλίαν) Εἰπέ μοι λοιπὸν, μὲ ὁποῖον ἐγκλημα σχετίζεται τὸ ὄνομα τοῦτο;

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ

Σᾶς λυποῦμαι, κύριε Τορσῆ, ἀλλὰ τὸ ἐγκλημα εἶναι τόσο μέγα, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ μείνῃ ἀτιμώρητον.

ΤΟΡΣΗ

(πρὸς τὴν Εὐλαλίαν)

Καὶ δὲν ἔχεις τι ν' ἀπαντήσης;

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ

Καὶ τί δύναται ν' ἀπαντήσῃ ἡ συνένοχος τοῦ Παύλου Βερμόν;

ΤΟΡΣΗ

(ἐμμανίς)

Τοῦ Παύλου Βερμόν! τοῦ Παύλου Βερμόν, ὃν ἡ ἀθλία ἐδέχθη χθὲς εἰς τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας μου!

ΚΑΜΙΛΛΗ

Καὶ ἴσως ὁ σύζυγός μου ἐγένετο θῦμα ἀμφοτέρων! Ὑπάγετε, ὑπάγετε, κύριε Γαζερῶτε!

ΤΟΡΣΗ

(ἐκτὸς ἑαυτοῦ)

ὦ! δυστυχία καὶ κατὰρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου, ἀθλία!

ΕΥΛΑΛΙΑ

Ἐμμανουήλ! Ἐμμανουήλ!

ΤΟΡΣΗ

(ἀποθῶν αὐτὴν)

Μοὶ προξενεῖς φρίκην!

ΕΥΛΑΛΙΑ

Ἄ!

ΚΑΜΙΛΛΗ

Ὑπάγετε, κύριε Γαζερῶτε!

ΤΟΡΣΗ

Σταθῆτε... σταθῆτε! (ἀνοίγεται ἡ θύρα).

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

ΟΙ ΑΥΤΟΙ, Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ.

(Γενικὴ ἐπιφάνησις εἰς τὴν ἐμφάνισιν τοῦ μαρκησίου)

ΤΟΡΣΗ καὶ ΓΑΖΕΡΩΤΟΣ

Ὁ Μαρκήσιος!

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ

Τέκνον μου!

ΚΑΜΙΛΛΗ.

(τρέχουσα πρὸς τὸν μαρκησίον).

Ἄρθουρε!... Θεέ μου! πληγωμένος! (βίπτουσα βλέμμα ἀπεχθείας πρὸς τὴν Εὐλαλίαν) Ἄ! δὲν ἠπατώμην!...

ΤΟΡΣΗ

Ἡ πληγὴ αὐτῆ;

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Εἰς μίαν μονομαχίαν...

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ ΚΑΙ ΚΑΜΙΛΛΗ

ὦ οὐρανέ!

ΓΑΖΕΡΩΤΟΣ

Μονομαχία.

ΤΟΡΣΗ

Μονομαχία!... Ἄ! τοῦλάχιστον εἶναι ἀθῶα τοῦ ἐγκλήματος τούτου!

ΚΑΜΙΛΛΗ

(πρὸς τὸν Μαρκησίον).

Ἄλλ' εἰπέ μοι...

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Θέλεις μάθει τὰ πάντα, φίλη μου.

ΚΑΜΙΛΛΗ

Λοιπὸν ἄς φύγω, ἄς ἀπομακρυνθῶ! Ὅποιον δὴποτε καὶ ἂν ᾦναι τὸ πρῶτόν της ἐγκλημα, δὲν θέλω νὰ ὑποθέσῃ ὁ κόσμος ὅτι ἕνεκα μιᾶς περιουσίας ἀπολεσθείσης ἀνεβίβασαμεν μίαν γυναῖκα εἰς τὴν λαμητόμον.

ΤΟΡΣΗ

ὦ! τὸ ὄνειδος καὶ ἡ ἀπελπισία ὑπερκαχεύονται!

ΕΥΛΑΛΙΑ

Καὶ αὐτὸς ἐξακολουθεῖ νὰ μὲ νομίζῃ ἔνοχον! (γεγωνυῖα τῆ φωνῆ) Μένω! δὲν θὰ φύγω!

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

(κατ' ἴδιαν).

Καλὰ! (γεγωνυῖα τῆ φωνῆ) Εὐλαλία, σκέφθητε καλῶς... ἡ διαταγὴ ὅπως σὲ συλλάβωσιν ἐδόθη...

ΤΟΡΣΗ

Ὑψίστε θεέ! ἀπόλλυται!

ΕΥΛΑΛΙΑ

Ὅχι μείνω, καὶ ἄς μὲ φονεύσῃ ὁ νόμος ἀφοῦ σὺ δὲν μὲ ἀφήκεις ν' ἀποθάνω!

ΤΟΡΣΗ

ὦ! σιώπα, σιώπα, ἀθλία!

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Ἐμμανουήλ!... τὴν κατεδίκασας χωρὶς νὰ τὴν ἀκούσῃς ἀπολογουμένην...

ΓΑΖΕΡΩΤΟΣ

Καὶ ἐγὼ ἐζήτησα ἐπὶ μακρὸν χρόνον νὰ τὴν νομίσω ἀθῶαν, ἀλλὰ πρέπει ἐπὶ τέλους ἡ δικαιοσύνη νὰ κάμῃ τὸ ἔργον της.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ

Ναί θύγατερ! . . . ἡ ἐπιεικεία σου εἶναι ἀπρεπής.

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Γῶ; τὸ γνωρίζετε;

ΤΟΡΣΗ

Πῶ; . . .

ΕΥΛΑΛΙΑ

(χαρούστα πρὸς τὸν Μαρκήσιον).

Ἄλλ' ὑμεῖς, κύριε, ὅστις με ὑπερασπίζεσθε, γνωρίζετε ποῖα εἶμαι;

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Τὸ γνωρίζω . . . καὶ γνωρίζω ἐπίσης δι' ὅποιον ἔγκλημα σὲ κατηγοροῦσι.

ΕΥΛΑΛΙΑ

Τὸ ἔγκλημα τοῦτο τὸ ὁμολογῶ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ

Ἡ ὁμολογία αὕτη . . .

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Τῆς τιμῆς! (γενικὴ κίνησις). Κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην ἡ ἀλήθεια ἀποκαλύπτεται εἰς τοὺς δικαστάς, πρέπει δὲ ν' ἀποκαλυφθῆ καὶ εἰς ἡμᾶς, τοὺς ὁποίους τοσοῦτον ἐνδιαφέρει· ἐλπίζω δὲ ὅτι θὰ ἐξέλθῃ τῆς δοκιμασίας, ὑπὸ τὴν ὁποίαν μοὶ ἐπετρέπη νὰ καθυποβάλλω αὐτήν.

ΓΑΖΕΡΩΤΟΣ

Ἡ δοκιμασία αὕτη θὰ καταστήσῃ προφανέστερον τὸ ἔγκλημά της.

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Μετ' ὀλίγον θὰ κρίνητε περὶ τούτου.

ΤΟΡΣΗ

(κατ' ἰδίαν).

Θεέ μου! τί θὰ συμβῆ!

ΓΑΖΕΡΩΤΟΣ

(χαμηλῆ τῆ φωνῆ πρὸς τὰς κυρίας).

Τί ἐννοεῖ;

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Λέγε, Εὐλαλία· κατηγορεῖσαι ὅτι ὑπεξήρσασ τὴν διαθήκην τῆς κυρίας Δὲ Σουβιράν;

ΕΥΛΑΛΙΑ

Ναί!

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Διατί τὴν ὑπεξήρσασ;

ΕΥΛΑΛΙΑ

Κύριε . . .

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Ὅμιλεῖ . . .

ΕΥΛΑΛΙΑ

Διότι . . . ἡ διαθήκη ἐκείνη ἀπεκλήρου γνήσιον κληρονόμον.

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Τῷ ὄντι, ἀπεκλήρου τὸν κύριον Παῦλον Βερμόν! . . . Λοιπὸν τότε ἐγνώριζες αὐτὴν τὴν διαθήκην.

ΕΥΛΑΛΙΑ

(δισταζουσα)

Ἐγώ; . . .

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Λέγε.

ΕΥΛΑΛΙΑ

Τὴν ἐγνώριζα . . .

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Πῶς! ἐγνώριζες τὴν διαθήκην; καὶ ὅπως ὠ-

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Οἱ συνηγοροὶ σου ἀνεκαλύρθησαν . . . εἰς δ' ἐξ αὐτῶν σὲ καταγγέλλει . . .

ΕΥΛΑΛΙΑ

Ποῖος; ποῖος; ποῖος τολμᾷ νὰ με καταγγείλῃ;

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Ἐκεῖνος εἰς ὃν ἐνεχείρισας τὴν διαθήκην . . . ὁ Δεννεβίλλ . . .

ΕΥΛΑΛΙΑ

Ἐκεῖνος! ὁ ἄθλιος· ἐκεῖνος ὅστις ἀπεπλάνησε τὸν πατέρα μου!

ΠΑΝΤΕΣ

Τὸν πατέρα της!

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

(χαμηλῆ τῆ φωνῆ πρὸς πάντας).

Ἀκούετε;

ΕΥΛΑΛΙΑ

Ἄ! πρὸς χάριν! δι' ἔλεος Θεοῦ! . . . ἀφτετέ με! . . . εἶμαι παράφρων . . . Ὁ πατήρ μου εἶναι ἄθλιος . . . ἐγὼ εἶμαι ἔνοχος . . . μόνῃ ἐγὼ εἶμαι ἔνοχος . . . Φονεύσατέ με λοιπὸν . . . φονεύσατέ με ἀμέσως.

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

(μετὰ μεγίστης ζωηρότητος).

Ἄλλ' ἐάν ὁ ἄτιμος ἐκεῖνος δὲν ἦτο πατήρ σου;

ΕΥΛΑΛΙΑ

Τί λέγετε;

ΠΑΝΤΕΣ

Τί λέγει; . . .

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Τὴν ἀλήθειαν, Εὐλαλία! (πρὸς ἅπαντας) τὴν ἀλήθειαν!

φελήσης τὸν Παῦλον Βερμόν ὃν οὐδέποτε εἶχες ἰδεῖ παρητήθης τοῦ ἡμίσεως, τῆς περιουσίας τῆς κυρίας Δὲ Σουβιράν, ὅπερ ἡ διαθήκη ἐκείνη σοὶ ἐκληροδοτεῖ;

ΕΥΛΑΛΙΑ

Εἰς ἐμέ; εἰς ἐμέ; . . . Ὡ γενναία καὶ εὐγεγής εὐεργέτις μου! Ἴδε ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὅπου ἦδη ἐνδιαίτῃσαι τὴν εὐγνωμοσύνην μου!

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

(χαμηλῆ τῆ φωνῆ πρὸς πάντας)

Ἀκούετε; (γεγωνοῖα τῆ φωνῆ) Καὶ σὺ τὴν ἐδολοφόνησας!

ΤΟΡΣΗ

Τὴν ἐδολοφόνησε! . . .

ΕΥΛΑΛΙΑ

Ἐγώ! . . . Τίς τὸ λέγει;

ΠΑΝΤΕΣ

Σὺ οὕτῃ!

ΕΥΛΑΛΙΑ

(ἀπελπιστικῶς)

Εἶναι ἀληθές . . . τὸ εἶπκ . . . ἐγὼ . . . (κατ' ἰδίαν) ὦ πάτερ μου! (κρύπτει τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χειρῶν της).

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Καὶ τί ἔκαμες τὴν προκειμένην διαθήκην;

ΕΥΛΑΛΙΑ

(μετὰ δισταγμοῦ).

Ἄγνοῶ . . . τὴν ἐξηφάνισα . . .

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Ψεύδεις, διότι ἰδοὺ ἡ διαθήκη!

ΠΑΝΤΕΣ

Ἦψίστε Θεέ!

ΕΥΛΑΛΙΑ

Μὲ ἀπατάτε!

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Ἴδού, Εὐλαλία... ἡ διαθήκη ἐνέκλειε μίαν ἐπιστολήν... ἡ ἐπιστολή αὕτη ἀπευθύνεται πρὸς σέ...

ΕΥΛΑΛΙΑ

Παρά τῆς εὐεργετιδός μου;

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Καὶ εἶναι ἡ ἀπόδειξις τῶν ὄσων πρὸ ὀλίγου σοὶ εἶπον.

ΕΥΛΑΛΙΑ

(μετὰ διαχύσεως).

ὦ Θεέ μου! λοιπὸν ἐφάνης ἕλωσ; πρὸς με;

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

(πρὸς πάντας).

Ὅλα τὰ ἔγγραφα τὰ τὴν ἀθωότητά της τεκμηριοῦντα εὐρίσκονται εἰς τὰς χεῖρας τῶν δικαστῶν, οἵτινες ἐσχημάτισαν ἤδη καὶ τὴν πεποίθησίν των... Λοιπὸν ἐπιμένετε ἀκόμη νὰ τὴν κατηγορεῖτε;

ΚΑΜΙΛΛΗ

Ἦδη ὀφείλομεν νὰ τὴν θαυμάσωμεν.

ΤΟΡΣΗ

(κατ' ἴδιον καταβεβλημένος).

Καὶ ἐγὼ τὴν ἐξυβρίζω!...

ΕΥΛΑΛΙΑ

(ἦτις καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῶν ἀνωτέρω ἐπιφωνήσεων ἀνεγίνωσκε τὴν ἐπιστολήν τῆς κυρίας Δὲ Σανζιρών καὶ ἤδη ἀποπερατοῦσα τὴν ἀνάγνωσιν).

Ἄ Ἰγίαίνε, θύγατερ... (χαμηλῇ τῆ φωνῇ) φύλαξον τὸ μυστικὸν μου... καὶ συγχώρει με..» [γεγωνιστὴ τῆ φωνῆ] Νὰ τὴν συγχωρήσω!

ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

(χαμηλῇ τῆ φωνῇ).

Εἶναι οἱ ἀποχαρῆτισμοὶ τῆς μητρός σου, Εὐλαλία!...

ΕΥΛΑΛΙΑ

Τῆς μητρός μου!... ὦ! κύριε, ... ἐστὲ εὐλογημένος!... Ἦδη ἡ εὐδαιμονία ὑπερεκχειλίζει, ἀλλ' εἶναι ὅλη ἰδική μας, Ἐμμανουήλ, δὲν εἶναι ἀληθές;

ΤΟΡΣΗ

(ἐκτὸς ἑαυτοῦ).

Ἄντωνία!... ὦ! ὄχι... ἀπώθησόν με! καταράσθητί με!... Δὲν τολμῶ πλέον νὰ σὲ ἀτενίσω...

ΕΥΛΑΛΙΑ

(τείνουσα αὐτῇ τὴν χεῖρα).

Ἐμμανουήλ.

ΤΟΡΣΗ

(γονυπετῶν πρὸ αὐτῆς).

Ἄγγελε τοῦ οὐρανοῦ!... Λοιπὸν μ' ἐτυγχώρησας;

ΕΥΛΑΛΙΑ

Ἐπέφερας περισσότερον ἀπὸ ἐμέ!...

(Στιγμὴ ἀγαλλιάσεως καὶ διαχύσεως μεταξὺ ὄλων τῶν προσώπων. — Αἴφνης ἡ θύρα τοῦ βάλθους ἀνοίγεται καὶ ὁ Παῦλος Βερμόν ἐμφανίζεται).

ΠΑΥΛΟΣ

Τί σημαίνει ἡ συνάθροισις αὕτη;

(Κραυγὴ τρόμου τῶν γυναικῶν, ἐκπληξίς τοῦ μαρκησίου καὶ τοῦ Γαζερῶτος εἰς τὴν θέαν τοῦ Παύλου Βερμόν).

Η ΚΟΜΗΣΣΑ, ΕΥΛΑΛΙΑ, ΚΑΜΙΛΛΗ, ΓΑΖΕΡΩΤΟΣ, Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Ὁ Παῦλος Βερμόν!

ΤΟΡΣΗ

(δισθύμως).

Ἄ! αὐτός!

ΠΑΥΛΟΣ

(πρὸς τὸν Τορσῆ).

Σὰς προσμένω, κύριε...

ΤΟΡΣΗ

(ἀπομακρύνων τὴν Εὐλαλίαν)

Εἶμαι εἰς τὰς διαταγὰς σας...

ΕΥΛΑΛΙΑ

(ἀναχαιτίζουσα αὐτόν).

Τί σὲ θέλει ὁ ἄνθρωπος οὗτος, Ἐμμανουήλ;

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Τί σημαίνει;

ΠΑΥΛΟΣ

(πρὸς τὸν Τορσῆ).

Ὅθ' ἔλθῃτε λοιπὸν, Κύριε;

ΤΟΡΣΗ

Ἄγωμεν!

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Πῶς! ὁ ἄθλιος οὗτος;...

ΤΟΡΣΗ

Ὅθ' τιμωρήσω τὰ ἐγκλήματατά του!

ΕΥΛΑΛΙΑ

Στῆθι! (Ὁ Παῦλος ἔλαβεν εἰς χεῖρας τὸ πιστόλιόν του. Αἱ γυναῖκες βάλλουσι καὶ αὖθις κραυγὴν τρόμου. Ὁ Μαρκήσιος καὶ ὁ Γαζερῶτος τίθενται πρὸ τοῦ Τορσῆ. Εἰς τὴν αὐτὴν στιγμὴν ὁ Λαβινιαν εἰσορμᾷ εἰς τὴν σκηνήν).

ΛΑΒΙΝΙΑΝ

(ἔρπάζων τὸ πιστόλιον ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ Παύλου).

Μίαν στιγμὴν, φίλτατε· ἐὰν θέλῃς νὰ κτυπήθῃς, ὁ Δεονβίλλ σὲ περιμένει...

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Παῦλε Βερμόν, σοὶ ἔδωσαν πλαστὴν διαθή-

κην, ἡ δὲ ἀθωότης τῆς Εὐλαλίας ἀνεγνωρίσθη!

ΠΑΥΛΟΣ

Ἄνεγνωρίσθη!

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Φύγε, Παῦλε Βερμόν... Δὲν λησμονῶ ὅτι ὑπῆρξας γενναῖοφρων πρὸς με... καὶ ὀφείλω...

ΠΑΥΛΟΣ

Δὲν θέλω τίποτε... Ὑμεῖς θριαμβεύετε, ἐγὼ δὲ ἀπόλλυμαι... τετέλεσται... Πλὴν ἔχεις δίκαιον, Λαβινιαν... ἄνθρωπος ὡς ἐγὼ δὲν ἀποθνήσκει ἀνευ ἐκδικήσεως... καὶ ὁ Δεονβίλλ θὰ πληρώσῃ δι' ὄλους (ὄρμα ἐκτὸς τῆς αἰθούσης).

ΤΟΡΣΗ

(πρὸς τὸν μαρκησιον).

Ἄς τοὺς λησμονήσωμεν... Ἄλλ' ὑμεῖς εἰς ὃν ὀφείλω τὴν ἀπόδοσιν τῆς Εὐλαλίας... πῶς ποτὲ θὰ δυνηθῶ...

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Καθιστῶν εὐδαιμόνα τὴν δεσποινίδα Δὲ Σανζιρών!

ΠΑΝΤΕΣ

Δὲ Σανζιρών!

ΕΥΛΑΛΙΑ

Ἄδελφέ μου!

ΤΟΡΣΗ

Ἄδελφὴ σας!

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ

Ναί, αὐτὸ εἶναι τὸ μυστικὸν ὅπερ σὰς ἔκρυπτα.

ΤΟΡΣΗ

(γονυπετῶν πρὸ τῆς Εὐλαλίας).

Φιλτάτη Εὐλαλία!

LABINIAN

Πίσον εὐτυχῆς εἶναι! ἀποκτᾶ σύζυγον πλου-
σίαν, εὐφυῶ καὶ χωρὶς πενθεράν!

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ.

ΤΟ ΛΟΓΙΚΟΝ ΕΙΝΕ ΑΣΘΕΝΕΙΑ
ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

(ΗΣ ΑΠΗΛΛΑΓΗΣΑΝ ΤΑ ΔΟΙΠΑ ΖΩΑ)

Ἀθήνησι, 4 Ἰανουαρίου 1872.

(συνέχεια ἰδε φύλλ. ΙΓ΄.)

5.

Ἠγεμόνες καὶ Ἐργάται.

Ὅς γνωρίζεις, ἀναγνώστα, ἐκ τῆς ἱερᾶς ἱστο-
ρίας, διότι καὶ σὺ, καθὼς πάντες ἡμεῖς οἱ
χριστιανοί, μετὰ τὸ «σταυρῆ, βοήθει μοι»,
σπουδάζομεν αὐτήν, τὰ ζῶα ἅπαντα ἔμμενον
ἐν τῇ παραδείσῳ — ἐκτὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις,
παράβας τὴν θεῖαν ἐντολήν καὶ γευθεὶς τὸν ἀπη-
γορευμένον καρπὸν, ἐξωρίσθη ἀπ' αὐτοῦ — καὶ
εἶχον τὴν καλὴν τύχην νὰ περιδιαβάσῃ καὶ
τρώγῃ εἰς τοὺς λαμπροὺς παραδείσιους λει-
μῶνας ἀμέριμνα καὶ εὐτυχῆ.

Ἐκεῖ κεκλεισμένα καὶ μὴ ἐννοοῦντα νὰ ἐξελ-
θῶσιν, ὡς φοβούμενα τὴν πυρίνην ῥομφαίαν τοῦ
θυρωροῦ ἀγγέλου, ἅμα ἐφθασεν εἰς τὰς ἀκοάς
των ὁ θύρῳχος — ὃν ἔκαμνε τὸ ἐκλεκτὸν ζῶον
— κατεστάθησαν περιεργὰ νὰ μάθωσι τί διέ-
τρέχοντα.

Ἄλλ' ἐκτὸς τούτων καὶ ἅπανα ἡ αὐλὴ τοῦ
Οὐρανοῦ βασιλείως — μολοντί ἦτο εἰς θέσιν
νὰ γνωρίζῃ κάλλιον τῶν ζῶων τί συμβαίνει εἰς
τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ παραδείσου — ἀκούουσα
τόσα καὶ τόσα, ἅτινα ἐγένοντο εἰς τὴν λοιπὴν
γῆν ἐκ μέρους τοῦ ἐκλεκτοῦ ζώου, ἦτο περιεργ-
γος νὰ μάθῃ καὶ αὐτὴ ἐν λεπτομερείᾳ τὰ δια-
τρέχοντα.

Παρεκάλεσαν λοιπὸν ἅπαντες — ζῶα τε καὶ
ἀνθρώποι — τὸν Μιχαὴλ Ἀρχάγγελον, εὐνοῦμε-
νον, ὡς γνωρίζομεν, ὑπὸ τοῦ Ὑψίστου καὶ δυ-
νάμενον, ὡς ἔχοντα τὸν θυρωρὸν ὑπὸ τὰς ἀμέ-

σους διαταγὰς του, νὰ ἐξέρχεται τοῦ παραδείσου,
ὁσάκις τὸ κρῖνον εὐλογον — ἐάν θέλῃ — νὰ ζη-
τήσῃ τὴν ἄδειαν νὰ μεταβῇ εἰς τὴν γῆν ἐνταῦθα.

Ὁ Μιχαὴλ Ἀρχάγγελος, ἐπίσης ἔχων τὴν
περιεργειαν καὶ θέλων ἐκτὸς τούτου νὰ εὐχα-
ριστήσῃ τὰ τε ζῶα καὶ τοὺς συναδέλφους του,
προσῆλθεν ἐνώπιον τοῦ Ὑψίστου καὶ ἐξητήσατο
τὴν ἄδειαν.

Ὁ Ὑψίστος ἦτον — ἀφ' ἧς κατηράσθη καὶ
καὶ ἐξώρισεν τὸν ἄνθρωπον τοῦ παραδείσου —
μελαγχολικός, διότι μ' ὄλην τὴν φαινόμενην ἀπα-
ρέσκειάν του, ἔλυπετο ἐνδομύχως διὰ τὸ ἐκλε-
κτὸν ζῶον του — τὸ ὁποῖον ὑφίστατο τόσα
ἀφ' ἧς τὸ ἐτιμώρησε, δώσας εἰς αὐτὸ τὴν ἀσθε-
νειαν «λογικὸν» — σκεπτόμενος ὅτι, ἂν τὸ
ἄφινεν εἰς τὸν ἀληθῆ προορισμὸν του, θὰ ἔξῃ ὡς
τὰ λοιπὰ ζῶα ἡσυχον καὶ αὐτὸ ἐν τῷ παρα-
δείσῳ, ἀντὶ τῆς ἀγωνίας, ἣν ὑφίσταται ἀφ' ἧς
γεννηθῆ μέχρι τοῦ θανάτου του, ὡς αἰσθανόμενον.

Ἄμα εἶδε τὸν ἄγγελον αἰτήσαντα τὴν ἄ-
δειαν,

Πήγαμνε, τοῦ εἶπεν, εἰς τὴν εὐχὴν μου ἀ-
παιτῶ δὲ παρὰ σοῦ νὰ ρίψῃς λίαν ἑταστικὸν
βλέμμα ἐπὶ τῶν διατρεχόντων.

Ὁ Ἀρχάγγελος ἐξῆλθε τοῦ Παραδείσου ἐν-
δεδυμένος ὡς λογικός, διὰ νὰ μὴ τὸν ἐννοήσω-
σι, καὶ ἐπέταξε πνευστιῶν εἰς τινὰ πλατείαν
καλουμένην *Κουλουθάχατα*, εἰς ἣν συνηροί-
ζοντο καὶ ἀπὸ τὴν ὁποῖαν διήρχοντο ἅπαντες
οἱ κύριοι ἄνθρωποι, μὴδὲ τῶν Ἀδθηριτῶν ἐξαι-
ρουμένων.

Κρατῶν μικρὸν μαστίγιον, φέρων δίοπτρα
καὶ μικρὰ ὑποδήματα — τὰ ὁποῖα τοῦ ἔκαμνον
τὸν πόδα Κινεζικὸν — καὶ πατῶν ἐλαφρῶς ἐπὶ
τῆς γῆς ὡς ἄγγελος, περιεπάτει ἀπὸ τοῦ ἐνὸς
εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον, ἐβλεπε δεξιὰ καὶ ἀριστερά,
κατὰ τὸ φαινόμενον ἀδιάφορος, ἀλλὰ κυρίως
κατασκοπεύων.

Ἀφῆνης παρετήρησεν, ὅτι τὸ πλῆθος ἀπεχώ-
ρει, καὶ ἰστάμενον δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ἤνοιγε
δρόμον εἰς τρεῖς διαβαίνοντας. Ὁ εἰς τούτων
εἶχεν ὄλως συρισμένον τὸ πρόσωπον, ὁ ἕτερος
εἶχε τηρήσει τὸ γένειον εἰς μόναν τὰς παρειάς,
καὶ ὁ τρίτος εἶχε πλήρη τὴν γενειάδα.

Ἐγέλασεν ἀληθῶς μετὰ τὸν *τουρλοῦ τουρλοῦ*
μουτρα τῶν τριῶν λογικῶν, ἀλλ' ὁ γέλως του
κατέστη τόσον δυνατὸς, ὅτε πλησιάσας εἶδεν
ὅτι ἔφερον καὶ οἱ τρεῖς ὄλως διαφόρους καὶ περι-
έργους ἐνδυμασίας, ὥστε ὁ πλησίον ἀστυνομικὸς
κλητήρ — ὅστις ἦτο ἐνδεδυμένος μετὰ κόκκινον

πενταλόγιον, πράσινον ἐπενδύτην, καὶ κίτρινον
πίλον — τῷ ἔκαμε παρατήρησιν. Ὁ ἄγγε-
λος στραφείς πρὸς τὸν ἐπιπλήττοντα, καὶ ἰδὼν
τὴν τετάρτην αὐτὴν ἐνδυμασίαν τοῦ ἐκλεκτοῦ
ζώου, δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατηθῇ καὶ τὸ *εβρόν-
τιζε* ὅτ' ἀ γέλια.

Ὁ κλητήρ μετὰ τὴν συνήθη τῶν τραμπουκῶν
εὐγένειαν,

— Σιωπῆ, ζῶον ἄλογον, τοῦ εἶπε· σιωπῆ,
διότι... Δὲν βλέπεις, *στραβὲ*, ὅτι διαβαίνει
τὸ *ἀναμάρτητον*, τὸ *ἀπόλυτον*, τὸ *ἀνεύθυνον*,
καὶ σὺ γελᾷς *σάρπας* νὰ σοῦ *καθαρίζουν* αὐγάς;

— Μὲ συγχωρεῖς, κύριε, ἀπήντησεν ὁ ἀρχάγ-
γελος· ἀληθῶς ἔχεις δίκαιον· δὲν εἶμαι λογικός,
ἀλλὰ σὺ, σὰς *παρκακλω*, τίς εἶσαι;

— Δὲν ἔχω νὰ σοῦ δώσω λόγον διὰ τὰ ἔργα
τῆς ὑπηρεσίας μου, ἀπήντησε σοβαρῶς ὁ ἄνθρω-
πος τῆς ἐξουσίας, καὶ πάραυτα ἐφώνησε *ζήτω!*
τόσον δυνατὰ, ὥστε ὁ ἀρχάγγελος ἠναγκάσθη
νὰ μακρυνθῆ. Τὸ ζήτην ἐπανελήθη ἀπὸ ὅλους
τοὺς ὁμοίους τοῦ λογικούς.

Τοῦτο ἐξέπληξε τὸν ἄγγελον, βλέποντα μάλ-
ιστα ὅλους τοὺς μακρόθεν τρέχοντας νὰ ἴδωσι
τὸ *ἀναμάρτητον*, τὸ *ἀπόλυτον*, τὸ *ἀνεύθυνον*,
ἀποκαλυπτομένους, ἅμα ἐπλησίαζον.

Ἐσκέφθη, ἀλλ' ἠγνόει τί νὰ ὑποθέσῃ. Ἐκίνησε
τὴν κεφαλὴν, καὶ μεταστλήθει εἰς πνεῦμα εἰ-
σῆλθεν εἰς τὴν διάνοιαν τῶν *τριῶν διαβατῶν*,
ἕνα ἕνα πῶς κρῖνουν καὶ οὗτοι περὶ τοῦ ὁμοίου
των λογικῶν.

Τὸ *ἀναμάρτητον* διεννοεῖτο — Ἐξεῖ καλῶς·
Ἐκ τῆς ἀληθείας εὐσεβείας αὐτοὶ οἱ μικρόνοες
ἐπληθήθησαν. Κατεστάθησαν φανατικοὶ καὶ δει-
σιδαίμονες. Τοῦτο μὲ συμφέρει. Διὰ τοῦ φανα-
τισμοῦ καὶ τῆς δεισιδαιμονίας τῶν δυνάμει
νὰ πραγματοποιήσῃ ὅ,τι σκοπεύω νὰ κίμω,
ὅ,τι θελήσω.

Ὑψώσας τότε τὴν χεῖρα τὸ *ἀναμάρτητον*
ἠλόγησε τὸ περίεξ λογικὸν πλῆθος, ῥίπτον ἐ-
π' αὐτοῦ εὐμενῆ βλέμματα. Ἄλλ' αἰφνης ἠσθάν-
θη ἀκουσίως παλμὸν, ἀντικρῦζον εἰς τὸ πλῆθος
ἕνα ὀφθαλμὸν σπινθηροδολοῦντα.

Ἦτο ὀφθαλμὸς ἑτέρου λογικοῦ — *ἀπλοῦ* ἐρ-
γάτου — ἐργαζομένου νὰ ἀνοίξῃ τὰ ὄμματα
τοῦ πλῆθους, τὰ ὁποῖα τὸ *ἀναμάρτητον* ἐφρόν-
τιζε νὰ κλείσῃ.

Τὸ *ἀναμάρτητον*, ἅμα εἶδε τὸν ἐργάτην, ἐ-
σταμάτησε πρὸς στιγμὴν καὶ

— *Εἰς αἰρετικὸς!* Συλλάβετε τὸν αἰρετι-
κὸν, τέκνα μου, ἐφώνησε.

Οἱ Ἀδθηριταὶ τρέξαντες ἤρπασαν τὸν αἰρε-
τικὸν, καὶ, χωρὶς νὰ χάσωσι καιρὸν, τὸν ἔρρι-
ψαν εἰς τὸ *auto-da-fé*.

Ἐτρίζον συντριβόμενα τὰ κόκκαλά του ἐν
τῇ πυρᾷ, ἡ ὄσμη τοῦ φηνομένου ἀνθρώπινου
κρέατος διεδόθη, καὶ τότε τὸ λογικὸν πλῆθος
ἐφώνησε *ἀνάθεμα* τὸν αἰρετικὸν! *ἀνάθεμα* τὸν
ἄθεον! Ζήτω τὸ ἅγιον ἀναμάρτητον!

Ἄλλὰ τὴν ἰδίαν νύκτα ὁ ἐργάτης ἀντικατε-
στάθη παρὰ δεκαπλασίον εἰς μυστικὴν ἐται-
ρίαν, καὶ ὁ ἀναμάρτητος ἔκτοτε μὴ ἔχων ἡσυ-
χίαν βλασφημεῖ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν τὴν ὥραν,
καθ' ἣν καθιερώθη ἡ ἀναμαρτησία. *Καὶ ποῦ*
εἶσαι ἀκόμη! κατὰ τὸ λόγιον.

Τὸ *ἀπόλυτον* διελογίζετο — Ἐξεῖ καλῶς·
Ὁφείλω νὰ περιορίσω πλείοτερον τὴν παιδείαν.
Δὲν πρέπει νὰ ἀνοιχθῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἂν
ἦτο δυνατόν, θὰ κατεδικάζον τὴν Παλαιὰν καὶ
Καὶνὴν Διαθήκην, τοὺς Ἕλληνας καὶ Ῥωμαίους
συγγραφεῖς εἰς πυρπόλησιν. Ἄντεχαίρετα τὸ
πλῆθος μεθ' ὅλης τῆς σοβαρότητος ἀπαλύτου,
ἀλλ' αἰφνης καὶ οὗτος ἠσθάνθη παλμὸν, διότι
συνήντησε τὰ βλέμματα ἑτέρου τινός — *ἀπλοῦ*
ἐργάτου — ὅστις τὸν ἠτένιζε παραδόξως.

— Δορυφόροι καὶ πιστοὶ ὑπήκοοι! βοήθειαν!
ἐφώνησε. Τίς οὗτος;

Καὶ ἐπέδειξε τὸν ἐργάτην. Δορυφόροι καὶ
πλῆθος ἤρπασαν τὸν ἐπιδειχθέντα. Πανταχόθεν
δὲ ἐφώνησαν, τί τρέχει; Μάλιστα οἱ ἀφρωσιμέ-
νοι — ἅμα ἐβεβαιώθησαν ὅτι ὁ ἐργάτης συνελή-
φθη — προσέθηκται, ποῦ εἶνε ὁ ἐχθρὸς; εἰμῶθα ἔ-
τοιμοι νὰ χύσωμεν καὶ τὴν τελευταίαν ράνίδα
τοῦ αἵματός μας.

— Δὲν εἶνε τίποτε! δὲν εἶνε τίποτε! εἰς
παράφρων, εἰς παράφρων, ἠκούσθη τοῦ ἀν-
θρώπου τῆς μυστικῆς ἀστυνομίας ἡ φωνή.

Σημειώσατε, ἀναγνώσταί μου, ὅτι τότε ἐ-
χαρακτηρίζετό τις εὐκόλως παράφρων. Δὲν ἀ-
πητεῖτο, εἰμὴ νὰ τὸ εἴπωσι δύο ἢ τρεῖς ὠρι-
σμένοι μυστικοὶ κατάσκοποι, νὰ τὸ ἐπιβεβαιώ-
σωσιν ἕτεροι δύο χαμερπεῖς, θέλοντες νὰ πω-
λήσωσιν ἐκδουλεύσεις, καὶ νὰ γνωματεύσῃ —
ἀείποτε σύμφωνος — ὁ ἰατρὸς τῆς αὐλῆς, μὴ
ἐπισκεπτόμενος τὸν τοιοῦτου εἶδους παράφροντα,
καθόσον δὲν ἐβλεπε τὴν ἀνάγκην. Ἐν τῇ ἀλη-
θῶς σκοτεινῇ ἐκείνῃ ἐποχῇ πολλάκις ἐβλεπέ-
τις εἰς τὰς ὁδοὺς ἀληθεῖς παράφροντας, ἀξίους
προστασίας καὶ ἐλέους, τὰ δὲ φρενοκομεία ἐ-
χρησίμευον ὡς βασανιστήρια τῆς *μεγαλειφύτας*,
ὅπως τὰ ἱερὰ δικαστήρια τῆς *νομοσύνης*.

Τὴν ἰδίαν νύκτα ἐδηλητηριάζετο ὁ παράφρων εἰς τὸ κατὰ τύπους φρενοκομεῖον, καὶ ἡ ψυχὴ του μετέβαινε πρὸς συνάντησιν τῆς τοῦ αἰρετικοῦ.

Ναί! ἀγαπητὴ ἀναγνώστα, ἐδηλητηριάζετο ὁ μεγαλοφυῆς, ὅπως ἐκαίετο ὁ νοήμων, ἵνα καταπληχθῇ ὁ ἐργάτης καὶ ἀποβλακωθῇ ὁ Ἀβδηρίτης. Τὴν ἀκόλοισιν ἐδημοσιεύετο δελτίον — ὅπερ συνετάσσετο ἅμα τῇ συλλήψει τοῦ ἐργάτου — ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ, ἐκθέτον ὡς ἔγραψα τάδε: «Ὁ ἀτυχῆς, εἰς τὰς πρώτας στιγμὰς τῆς μακρίας του ἠτένισε τὸ ἀπόλυτον, ἀλλ' εἰς τὰς τελευταίας του ἡ παραφροσύνη κατέστη ὑπερήριος. Ἐφροντίσαμεν νὰ τὸν σώσωμεν, ἀλλ' εἰς μάτην ἡ ἐπιστήμη δὲν ἠδυνήθη. Ἦτο φύσει ἀγαθὸς, καὶ εἰς τὰς τελευταίας του στιγμὰς τὸ ἀπέδειξε συνελθὼν, ἂν καὶ ἀργά. Μᾶς εἶπεν, ἀποθηνήσκω» εἶπατε εἰς τὸν κόσμον νὰ ὑπακούῃ τυφλῶς τὴν ἀγαθὴν ἐξουσίαν, καὶ ἄς μὲ λάθῃ ὡς ὑπόδειγμα.» Τὸ αὐτὸ ἔπραττε καὶ ὁ Ἰησοῦίτης, ἅμα ἐκαίετο ὁ ἐργάτης, λέγων ἐπ' ἐκκλησίας: «Ὁ ἀτυχῆς ἀμικτωλῶς μετεμελήθη καὶ παρήγγειλε νὰ ὑπακούωμεν τυφλῶς. Ἄς εὐχηθῶμεν, ἀδελφοί, ὑπερ καθάρσεως τῆς ψυχῆς του». Σήμερον εὐτυχῶς εἴμεθα ἐν μέρει ἀπηλλαγμένοι τῶν θηριωδιῶν, καὶ κάπου κάπου μόνον εἰσαγγελεύς τις μὲ ὑπερβολικὸν ζῆλον, ἢ ἀστυνόμενος ἐξηρειωμένος, κινεῖται, ἀλλ' ἡ κοινωνία τοὺς οἰκτερεῖ, ἐνῶ τότε τοὺς ἐθαύμαζεν.

Τὴν ἰδίαν νύκτα, καθ' ἣν ἐδηλητηριάζετο εἰς παράφρων, εἰς τὴν πλησίον ὁδὸν ἐγένοντο δεκαπλάσιοι εἰς μυστικὴν ἐταιρίαν παράφρονες, ὁμνύοντες ἐκδικήσιν, καὶ ἕκτοτε ὁ ἀπόλυτος, ὅπου καὶ ἂν ὑπάρχη ἔτι, βλασφημεῖ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν τὴν ὥραν τῆς ἀπολυτοσύνης του. Καὶ ποῦ εἶσαι ἀκόμη!

Τὸ ἀνεύθυνον ἐσκέπτετο — Δὲν ἔχει καλῶς. Αὐτὸ τὸ ἐμαφρόδιτον πολιτεύμα, αὐτὴ ἡ δραμπάλα μου φέρει ἔμετον. Εἶμαι καὶ δὲν εἶμαι βασιλεὺς. Ἄλλ' εἶμαι ὅπως δῆποτε εὐτυχέστερος τῶν συντρόφων μου, διότι δύναμαι νὰ πράξω ὅ,τι θέλω ὑπ' εὐθύνην ἄλλων. Ἐφαίνετο δὲ λίαν εὐχαριστημένος καὶ περιχαρῆς, διότι εἶχε τὴν ἡμέραν ἐκείνην κατορθώσει κάτι τι, ὅπερ ἐπεθύμει. Ἄλλ' αἴφνης ἐκλονίσθη καὶ οὐτως ἀπαντήσας ἐν μέσῳ τοῦ πλήθους βλέμμα — ἀπλοῦ ἐργάτου — αὐστηρὸν ἅμα τε καὶ προσηνές, ὅπερ τὸν ἠτένιζεν ἀσκαρδαμυκτί. Κατέστη πᾶραυτα σύννοος ἀκουσίως, καὶ μελαγχολικὸν μειδίημα ἐξωγραφῆθη εἰς τὸ πρόσωπόν

του. — Ὡ! ἐτρούλιζε μεταξύ τῶν ὀδόντων του, οἱ βασιλεῖς εἶνε ἀληθῶς δυστυχεῖς, διότι καὶ τυφλοὺς ἂν διοικῶσι, καὶ ὅσον οἶόν τε εὐδιαθέτους καὶ πειθηνίους, κυκλοῦμενοι αἰετοπε ὑπὸ συμφορόντων, πολλάκις ἀκουσίως ἀδικῶσι καὶ καθίστανται μισητοί. Ἀγωνιώδης διεξοδὸς! οὐφ! Ἄς εἶχον ὀλίγην ἡσυχίαν.

Ὡς ἐννοεῖς, ἀναγνώστρα, τὸ ἀναμάρτητον, τὸ ἀπίλυτον καὶ τὸ ἀνεύθυνον ἔχουν στιγμὰς, καθ' ἃς συλλογιζονται ὀρθῶς καὶ μεταμελοῦνται, καὶ ἐκ τῶν στιγμῶν τούτων εἶνε καὶ αἱ περιγραφόμεναι, καθόσον εἶχον εἰσδύσει εἰς τὸ μέλλον. Ἀλλὰ κατὰ κελὴν τύχην καὶ τῶν ἡγεμόρων καὶ τῶν καιρωτιῶν φθάσαντες εἰς τὰ ἀνάκτορά των — ὅπως συμβαίνει πάντοτε — καὶ ἀκούσαντες τὰ τουτουρλουτουτοῦ τῶν σαλπύγων, ἐλητμήνησαν τὰς πρὸς στιγμὰς ἐντυπώσεις των.

Συγχρόνως δὲ συνέθη εἰς τῶν τριῶν τούτων, ἐπειδὴ ἐκάθησεν ἀπροσέκτως τὴν πρωΐαν εἰς βεῦμα ἀέρος, νὰ συναχωθῇ, καὶ κατέκεινεν τὴν στιγμὴν ἐπετρνίσθη. Ὅλοι οἱ περίξ μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἀνέκραξαν «μὲ ταῖς ὑγίαις σας». Ὁ πετρνισθεὶς ἔρριψε θλέμμα εὐνοϊκὸν πρὸς τοὺς ἀνακράξαντας, καὶ ἔως ἐδῶ τὸ πρᾶγμα ἔβαινε καλῶς. Ἄλλ' αἴφνης ἠγέρθη τὸ σπουδαῖον ζήτημα, τίς ἐφώνησε πρῶτος τὸ «μὲ ταῖς ὑγίαις σας». Τότε μετὰ τινος λόγου ἀντηλλάχθησαν γρονθοκοπήματα μεταξύ τῶν πλείωτερον ἀφωσιωμένων, διακτεινομένων ἀμοιβαίως ὅτι ἕκαστος ἐφώνησε πρῶτερον τοῦ ἄλλου.

Οἱ δύο ἔτεροι ἐξάδελφοι — διότι, ὡς εἶνε γνωστὸν, οἱ βασιλεῖς μεταξύ των εἶνε ἐξάδελφοι — συνεχάρησαν τὸν πετρνισθέντα διὰ τὴν ἀφοσίωσιν τῶν ὑπηκόων του. Ὁ πετρνισθεὶς, μὴ ἔχων ἄλλο τι πρόχειρον, καὶ θέλων νὰ ἐκφράσῃ πᾶραυτα τὴν εὐνοϊάν του, ἔκοψε τὸ μὲξωμένον μετᾶξινον μανδύλιον, ὅπερ ἐκράτει εἰς χεῖράς του, εἰς πολλὰ τεμάχια, καὶ προσέφερεν ἀνὰ ἕν εἰς ἕκαστον τῶν πετρνισθέντων εἰς τὸ συμβᾶν, μὲ τὴν προσθήκην νὰ τὸ φέρωσιν ὡς δῶρον εὐαρεσκείας καὶ ἀναμνήσεως τοῦ πετρνισματος εἰς τὰ στήθη, καὶ ἕκτοτε χρονολογοῦνται τὰ παράσημα, τὰ ὅποια κατόπιν ἐκανονίσθησαν καὶ δίδονται εἰς ἰππότας προσφέροντας θυσίας.

Τὰ ἀνωτέρω ἐγένοντο ἀφορμὴ καὶ ἀνεφώνησαν — χάριν τοῦ τουτουρλουτουτοῦ καὶ τῆς ἀφοσιώσεως τῶν γρονθοκοπηθέντων — λησμονήσαντες τὰς πρὸ στιγμῆς ὀρθὰς ἐντυπώσεις των «δὲν ἀνταλλάσσωμεν αὐτὸ τὸ τουτουρλου-

τουτοῦ καὶ τὴν πίστιν τῶν περὶ ἡμᾶς μὲ ὄλον τὸν κόσμον. Ἡ ἀθόρυβος ζωὴ εἶνε τῶν φιλοσόφων.

Ἐπασχον, ὡς ἐννοεῖς, ἀναγνώστα, ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν «λογικόν». Ἐζήτουν τὴν φαινομένην εὐτυχίαν καὶ οὐχὶ τὴν πραγματικὴν, ἀποκτωμένην διὰ τῆς ἀληθοῦς φροντίδος περὶ τῆς εὐτυχίας καὶ καλῆς ὁδηγίας τῶν ὑπηκόων, οὗς ὁ Θεὸς τοῖς ἐνεπιστεύθη νὰ διοικήσωσιν.

Ἄλλ' ὁ Μιχαὴλ Ἀρχάγγελος δὲν προσεῖχε πλέον εἰς τὰς σκέψεις τῶν τριῶν διαβατῶν. Εἶχε προσηλώσει τὸν νοῦν εἰς τὸν ἄνθρωπον, τοῦ ὁποίου τὸ βλέμμα ἔκαμε τὸ ἀνεύθυνον νὰ σκεφθῇ ὀρθῶς πρὸς στιγμὴν. Δὲν ἠδύνατο ἀφ' ἐνός νὰ ἐξηγήσῃ πῶς τὸ ἀνεύθυνον δὲν ἀπετάθη πρὸς τὸ πλῆθος — ὡς ἔπραξε τὸ ἀναμάρτητον καὶ τὸ ἀπόλυτον — διὰ τὸν ἀντικρούσαντα αὐτοῦς — καὶ πῶς δὲν συνέθη τι ὅμοιον εἰς τὸν ἀπλοῦν ἐργάτην ἐκείνου, ὅπερ συνέθη εἰς τὸν αἰρετικὸν τοῦ ἀναμαρτήτου καὶ εἰς τὸν παράφρονα τοῦ ἀπολύτου, ἀφ' ἐτέρου — καὶ εἶχεν ἐκπλαγῆ ἔτι πλείωτερον — διότι εἶχεν ἰδεῖ τὸν ἀπλοῦν ἐργάτην ἔχοντα ἀποκεκαλυμμένην τὴν κεφαλὴν καὶ ἰσχύμενον ὅσον ὑπερηφάνως, τοσοῦτον καὶ εὐλαβῶς.

Ἐγεννήθη εἰς αὐτὸν ἄμετρος ἐπιθυμία νὰ γνωρίσῃ προσωπικῶς τὸν ἐργάτην τοῦ ἀνευθύνου, ἀφοῦ δὲν ἐπρόφθασε νὰ γνωρίσῃ ὡς θυσιασθέντας τὸν τοῦ ἀναμαρτήτου καὶ ἀπολύτου, καὶ νὰ ἴδῃ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἐπίρροισιν τῆς ἀσθενείας «λογικόν».

Τὸν ἐπλησίασε ἐπανελθὼν εἰς τὸ πρῶτον ἀνθρώπινον σχῆμα, καὶ ἤνοιξεν ὀμυλίαν.

— Ἄγνωτῶ, εἶπεν, ἔχων ὑπ' ὄψιν μου τὸν αἰρετικὸν τοῦ ἀναμαρτήτου καὶ τὸν παράφρονα τοῦ ἀπολύτου, διὰ τί ἐφοβήθη διὰ σέ, ἅμα εἶδον ὅτι τὸ ἀνεύθυνον εἰς τὴν ἀντίκρουσιν τῶν βλεμμάτων σου ὠχρίασεν.

— Ὡ πόσον συγχίζεις τὰς ἐποχὰς, καὶ τὴν παρελθοῦσαν ἱστορίαν τὴν νομίζεις παρὸν, τοῦ ἀπήνησεν ὁ ἐργάτης, ὡς νὰ ἦται κάτοικος ἄλλου πλανήτου! Ἀπὸ τοῦ ἀναμαρτήτου καὶ τοῦ ἀπολύτου μᾶς χωρίζουν αἰῶνες, μολοντί ἀπέναντι τῆς αἰωνιότητος ὁ αἰὼν οὔτε στιγμὴ εἶνε, ἀλλὰ σὺ δὲν εἶσαι ἄγγελος ἀθάνατος, ὥστε νὰ διακτείνεσαι ὅτι τοὺς εἶδες. Σὲ πλανᾷ ἡ φαντασία σου, ἢ θὰ ἀνέγνωσες τὰ μυστικὰ βιβλία, καὶ θὰ ἀνετριχίασες εἰς τὰς βασάνους των.

Ὁ ἄγγελος μειδιῶν τοῦ εἶπεν ἴσως ναί!

— Παρῆλθεν ἡ ἐποχὴ, καθ' ἣν ἐχαρακτηρί-

ζετο ὁ ἀληθῶς εὐσεβὴς ὡς αἰρετικὸς καὶ ὁ εὐλικρινὴς πατριώτης ὡς παράφρων. Οἱ περὶ τοὺς βασιλεῖς ἐπιτήθειοι δὲν ἔχουν πλέον ὄνομα, καὶ αἱ κοινωναὶ ἀναπτυχθεῖσαι δὲν ἀπατώνται πλέον εὐκόλως ἀπὸ τὸν προσποιοῦμενον τὸν δήμαρχον λύκον.

Μεγαλοφυεῖς καὶ νοήμονες διὰ τῶν μυστικῶν ἐταιριῶν ἐργασθέντες ἀνέτρεψαν τὴν κακίαν μὲ ἀπειραρίθμους θυσίας, σήμερον δὲ θεωροῦνται ὅλως περιτταὶ καὶ αἱ μυστικαὶ ἐταιρίαι, ἐκπληρώσασαι τὸν προορισμὸν των πλέον. Ὁ δὲ πόλεμος κατεστάθη φανερός, καὶ ὁ ἐργάτης δύναται νὰ ἐκφράσῃ ἐλευθέρως ὅ,τι σκέπτεται. Ἄλλοτε δὲν ἐτόλμας νὰ ἔχῃς ἔκφρασιν οὐδ' εἰς τὸ πρόσωπον. Ἡ ἀστυνομία — πάντη περιττὴ σήμερον — σὲ συνελάμβανε, καὶ εἰσεργουμένη εἰς τὴν διάνοισιν, σὲ κατέστρεψε, καὶ εἰσεργουμένη εἰς τὴν θεωρεῖται παραλογισμὸς νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν διάνοισιν τοῦ ἄλλου, ἀλλὰ εἶνε καὶ ὅλως ἀνοησία καὶ ἀκρισία νὰ καταδιώκηται καὶ ἡ ἐκφραζομένη ἰδέα. Ὁ Θεὸς ἄς ἀναπαύσῃ τὰς ψυχὰς τῶν ἐργατῶν ἐκείνων, οἵτινες ἐχαρακτηρίστησαν ὡς αἰρετὸι καὶ παράφρονες, καὶ κατεκρουρήθησαν ἐν μέσῳ τῆς τυφλότητος τοῦ πλησίον, ἕνεκα τῶν ὁποίων εἴμεθα ἐλεύθεροι. Ὅποια διαφορὰ, ἀγνωστε φίλε! Τὸ αἷμα καὶ ἡ θυσία ἦτο τότε ἡ σάλπιγξ τῆς ἐλευθερίας, ἐνῶ σήμερον εἶνε ἡ συγγραφὴ καὶ ἡ ὀμυλία.

— Ἄλλὰ λύσατέ μοι καὶ ἐτέρην ἀπορίαν, τοῦ εἶπεν ὁ Ἀρχάγγελος, ἐάν μὲ συγχωρήτε νὰ σᾶς ἐρωτήσω, ἀφοῦ ἔχετε τοιαύτας ἰδέας, διὰ τί ἀπεκάλυψας τὴν κεφαλὴν ἀπέναντι τοῦ ἀνευθύνου;

— Ὁ πολίτης ἀπήνησε ψυχρῶς. Ὁ ἐργάτης ὀφείλει νὰ σέβηται τὸν ἀρχηγόν, ἂν ἀναγνωρίζῃ ἡ κοινωνία, ἐν ἣ ζῆ, οἷς δῆποτε καὶ ἂν ἔχῃ ἰδέας, καὶ νὰ χαιρετᾷ αὐτὸν κατὰ τὴν διάβασίν του μὲ ὄλην τὴν εὐγένειαν καὶ τὸν σεβασμὸν, διότι τότε μόνον ἀποδεικνύεται ὅτι ἔχει ἀνατροπὴν ἀληθῶς ἐλευθέρου πολίτου. Ἄλλ' ἐκτὸς τούτου, οἱ βασιλεῖς δὲν πταίου ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. Εἶνε καὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι, ὅπως ὅλοι. Αἴτιον τοῦ κακοῦ εἶνε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ βασιλέως.

— Εἶσαι περίεργος λογικὸς, σὲ βεβαίω.

— Ναί! Ὅπως εἰς κρεσωπῶλης — ὅσον ἀγαθὸς καὶ ἂν ὑποτεθῇ ἐκ φύσεως — συνειθίζω ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός του βαθμηδὸν εἰς τὸ αἷμα, καθίσταται ἀκουσίως αἰμοδόρος μὲ τὸν χρόνον. Ὅπως εἰς δεσμοφύλαξ — καὶ τὴν ἀπα-

λωτέραν καρδίαν ἂν ἔχη ἐκ φύσεως — μὲ τὸν χρόνον, ὡς ἐκ τῆς ὑπερησίας του, καθίσταται ἀπότομος καὶ ἄγριος. Οὕτω καὶ εἰς ἡγεμόν, — ὅσον ἀγαθός, εἰλικρινής, εὐγενής, νοήμων ὑποτέθη ἐκ φύσεως ὅτι εἶνε, ὅσον καλῶς καὶ ἂν ἐμορφώθη καὶ ἀνετρέφη — καλούμενος εἰς θρόνον καὶ κυκλούμενος, ἅμα τῇ ἀνθρώσει του, ὑπὸ διαφύρω, μὴ ὦν δὲ καὶ καρδιογνώστης; — ἐπειδὴ οἱ εἰλικρινεῖς τῶν πλησιάζόντων, ἀγνοοῦντες τὴν κολακείαν, φαίνονται εἰς τὰ ὄμματά του τραχεῖς καὶ ἀπαρέσκουσι — προτιμᾷ ἀκουσίως τοὺς ἐπιτηδέους, οἵτινες; βραθυμὴν βραθυμὴν διὰ τῆς τέχνης καὶ ἰησοῦτικῆς ἐνεργείας εἰσάγουσιν ἐν τῷ πνεύματι τοῦ βασιλέως τὸν δισταγμὸν καὶ τὴν ἀμφιβολίαν πάντοτε, καὶ οὕτω μὲ τὸν χρόνον καθίσταται δῦσπιστος εἰς τὸ ἔθνος του, καὶ ῥίπτεται, κλειών τοὺς ὀφθαλμούς, εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν πιστῶν. Ἡ δὲ δῦσπιστία εἶνε ἡ πηγὴ τῶν κακῶν παντός βασιλέως. Διὰ τοῦτο καὶ πολλαὶ κοινωνίαι, ὑποστᾶσαι σκληρὰς δοκιμασίας, πολλὰς ἐπικρασιάσεις καὶ καταστροφὰς εἰς μάτην, ὡς μὴ ἐννοοῦσαι τὸ μέσον τῆς διορθώσεως τοῦ κακοῦ, ἐνόμισαν τὸν βασιλέα ὡς τὸ ἄμεσον κακὸν, καὶ ἔπεσαν εἰς τὸ ἕτερον δύσκολον πολιτεύμα — καθόσον δὲν ἐννοεῖται εὐκόλως καὶ καθίσταται ἀπρογματοποίητον — τὴν δημοκρατίαν.

Τί πταίου ἀληθῶς οἱ βασιλεῖς; — Αὐτοὶ εἶνε πάντοτε θύματα. Οἱ περὶ τῶν βασιλέων εἶνε οἱ πραγματικοὶ αἴτιοι. Πᾶν τὸ καλὸν ἢ κακὸν ἐκ τῶν περὶ γενηᾶται, ἐκ τῶν πλησιάζόντων καὶ τῶν αὐλικῶν. Ἐνεκα δὲ τῶν κακῶν, ὧν συνήθως δὲν εἶναι ἐνοχοί, ἐκπίπτουν μὲ τὸν χρόνον ἐξάπαντος ἀπὸ τὴν κοινὴν συνείδησιν.

Ὁ Ἀρχάγγελος ἠτένιζε τὸν ἐργάτην κατὰ πρόσωπον, καὶ πρώτην φοράν εἰς τὴν ζωὴν του εὐρέθη εἰς θέσιν δύσκολον, καθόσον ἦτο καὶ αὐτὸς αὐλικὸς τοῦ βασιλέως τῶν Οὐρανῶν, καὶ ἤρχισε νὰ σκέπτηται μὴ ποτε ἐκαλιποθέουσαι ὑπόθεσιν τινὰ τοῦ παγκοσμίου κράτους. Ἄλλ' ἡ συνείδησίς του ἦτον ἥσυχος. Κρίνων δὲ ἐκ τῆς αὐλῆς τοῦ βασιλέως, ὃν ὑπηρετεῖ,

— Οἱ βασιλεῖς, εἶπε, δὲν ἐκπίπτουν ποτὲ ἀπὸ τὴν κοινὴν συνείδησιν ἔιναι πάντοτε παντοδύναμοι.

— Ὅχι πάντοτε. Ἀνυθάνεσαι.

Οἱ βασιλεῖς ὁμοιάζουσι τοὺς μαρμαρίνους ἐξώστας. Ὅσον στερεώτερα εἶνε τὰ ὑποστήλια τινὸς ἐξώστου, κατὰ τοσοῦτον καὶ ὁ ἐξώστης εἶνε στερεώτερος. Ὅσον ἀδύνατα, κατὰ τοσοῦτον

ἐπισφαλῆς, εἰς πρώτον βᾶρος ὅπερ θὰ ὑποστῆ.

Οἱ βασιλεῖς ὁμοιάζουσι τὰ ἀγάλματα. Ὅσον στερεώτερον εἶνε τὸ βᾶθρον τινὸς ἀγάλματος, κατὰ τοσοῦτον καὶ τὸ ἀγαλμα ἵσταται στερεῶς; ὅσον σαθρὸν, κατὰ τοσοῦτον τὸ ἀγαλμα εἰς πρώτην τοῦ ἀνέμου προσβολὴν εἶνε ἐπισφαλῆς καὶ δύναται νὰ κρημισθῆ.

Οἱ βασιλεῖς ὁμοιάζουσι τὰς μεγάλας οἰκοδομὰς. Ὅσον στερεώτερα εἶνε τὰ θεμέλια, κατὰ τοσοῦτον καὶ οἱ οἴκοι εἶνε διαρκέστεροι; ὅσον σαθρὰ, κατὰ τοσοῦτον καὶ οἱ οἴκοι εἰς πρώτον σεισμὸν εἶνε ἐπικίνδυνοι.

Διὰ τοῦτο, διὰ νὰ ἦνε εἰς βασιλεὺς ἀσφαλῆς, πρέπει νὰ φροντίσῃ νὰ ἔχη περὶ αὐτοῦ ἀνθρώπους — οἵτινες νὰ μὴ κάμνουν ἐπιδείξεις εἰς τοὺς χοροὺς καὶ τὰς παρατάξεις; μόνον, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς κινδύνους; διότι οἱ περὶ τῶν βασιλέων εἶνε τὰ ὑποστήλια, τὰ βᾶθρα, τὰ θεμέλια τῶν θρόνων, καὶ αὐτοὶ φέρουν τὴν εὐθύνην. Διὰ νὰ ἦνε εἰς βασιλεὺς ἀκατάμαχτος, πρέπει νὰ ἔχη περὶ αὐτοῦ ἀνθρώπους ἀγαπητοὺς εἰς τὸν κόσμον, γνωστοὺς καὶ ἰσχυροὺς; διότι, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, οἱ αἰσθανόμενοι ἀξίαν ἐν ἑαυτοῖς δὲν καταδέχονται νὰ καταβῶν εἰς μικροραδιοουργίας; ὅθεν διὰ τῆς ἀξιοπροσῆς συμπεριφορᾶς τῶν καθιστῶσι λαοφιλῆ τὸν ἡγεμόνα. Δὲν ἀροῦν τὰ δίοπτρα, τὰ μαστίγια καὶ ἡ πόλις ῥοκοκὸν διὰ νὰ ἦνε τις ὠφέλιμος εἰς ἡγεμόνα καὶ νὰ τὸν σώζῃ εἰς κρίσεις.

Ὁ Ἀρχάγγελος πάλιν εὐρέθη εἰς δύσκολον θέσιν, διότι, ὡς προείπομεν, ἔφερε δίοπτρα καὶ ἐκράτει μαστίγιον, ἀλλ' οὐχ ἦττον τὸν εἴκνε κἄτι τι πρὸς τὸν ἐργάτην, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποσπασθῆ. Ἐξ ἐνδιαφέροντος λοιπὸν τοῦ εἶπε:

— Μὴ λέγῃς αὐτά. Οἱ ἐπιτήδειοι, ὅσον καὶ ἂν παρήλθον ἡ ἐποχὴ τῶν αἰρετικῶν καὶ παραφρόνων, θὰ σὲ παραστήσουν τοιοῦτον.

— Συνομολογῶ, ὅτι εἰς τὰς μικρὰς κοινωνίας δὲν σοῦ δίδεται τὸ δικαίωμα νὰ ἔχῃς διανοητικὴν ἀνάπτυξιν πλεσιτέραν ἢ ὀλιγωτέραν τοῦ σωροῦ. Δὲν ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ φέρεσαι ἀξιοπρεπέστερον ἢ ταπεινότερον τοῦ πλήθους, ἐὰν θέλῃς νὰ μὴ κληθῆς παράφρων. Ἄλλ' ὑπάρχει μία διαφορὰ. Ὁ ἔχων ὀλιγωτέραν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν, ὁ φερόμενος ποταπῶς, κινεῖ τὴν συμπάθειαν ἀπάντων, καὶ λαμβάνει προστασίαν ὁ δ' ἔχων πλεσιτέραν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν, ὁ μεγαλοφυής, ὁ φερόμενος εὐγενῶς καὶ ὑπερηφάνως, ὁ ὑπηρετῶν εἰλικρινῶς — ἀδιαφορῶν δι' ἑαυτὸν — τὴν πατρίδα του, κινεῖ

τὸν φθόνον καὶ τὴν μοχθηρίαν τῆς πλειοψηφούσης κακίας; τὸν ὑβρίζει καὶ αὐτὸς ὁ πατήρ του, καὶ τὸν στερεῖ τῆς στοργῆς ἢ μητῆρ του. Δὲν ἀνταλλάσσω τὴν γαλήνην τῆς συνειδήσεώς μου μὲ τοὺς κατοίκους — οὐχὶ μόνον τῆς μικρᾶς γῆς — ἀλλὰ καὶ ὅλων τῶν ἀστέρων, καὶ εἶμαι ἔτοιμος νὰ ὑποστῶ τὰ πάντα. Αἱ τρίχες του εἶχον ἀνορθωθῆ.

Ὁ Ἀρχάγγελος τὸν ἠτένισε μετὰ τινος δισταγμοῦ ὑπέθεσεν ὅτι ἦτο τεταραγμένης διανοίας, ἀλλὰ πάραυτα, ἀναμνησθεὶς τὸν αἰρετικὸν τοῦ ἀναμαρτήτου καὶ τὸν παράφρονα τοῦ ἀπολύτου, ἀνεφώνησε: τῶρα ἐννοῶ πῶς ἦπατάτο τὸ πλῆθος ἄλλοτε, καὶ ποῖος ὁ λόγος, δι' ὃν οἱ πρὸ ἡμῶν ἐργάται ἐκ τῶν μεγαλοφυῶν καὶ νοημόνων κατεδικάζοντο εἰς τὸ auto-da-fé, ὑποδεικνύμενοι ὡς αἰρετικοί, ἢ ἐδηλητηριάζοντο εἰς τὰ βασανιστήρια τοῦ πνεύματος, κατατηγορῶμενοι ὡς παράφρονες. Μικροῦ δεῖν ν' ἀπατηθῶ περὶ σοῦ καὶ ὁ ἴδιος.

Σιωπῆ πρὸς στιγμὴν διεχύθη. Καὶ ἀκουσίως ὁ Ἄγγελος ἐπροφήτευσεν.

— Ἐργάται! Δὲν θὰ κατορθώσωσι νὰ σὲ χαρακτηρίσωσι ὡς αἰρετικόν; δὲν θὰ δυνηθῶσι νὰ σὲ παρουσιάσωσι ὡς παράφρονα; δὲν θὰ τολμήσωσι νὰ σὲ συκοφαντήσωσι ὡς δῆθεν κατὰ τῶν καθεστῶτων ἐργαζόμενον, ὅπως καταδικασθεὶς εἰς φυλάκιον, μαρανθῆς ἐν αὐτῷ ὡς πολιτικὸς κατάδικος. Ἄλλὰ θὰ ὑποστῆς πικρίας, καὶ τὸ τέλος σου «Κύριος οἶδεν».

Ἡ ἐποχὴ δὲν συγχωρεῖ τὴν ἀπίεθειας ἐπιθεσιν, ὡς συνέβαιεν ἄλλοτε. Οἱ Ἰησοῦται τοῦ ἀναμαρτήτου, καὶ οἱ θηριώδεις τοῦ ἀπολύτου ἐξέλιπον, ἀλλ' οὐχ ἦττον ἔμειναν οἱ ἐπιτήδειοι, οἵτινες θὰ σὲ ραδιοουργοῦν καὶ συκοφαντοῦν ἐν τῷ κρυπτῷ, ἐνθὺ θὰ σοῦ κάμνουν τὸν φίλον.

»Θὰ σὲ ὑβρίσουν ἐμμέσως, ὁσάκις δυνηθῶσι, εἰς τὴν δημοσιότητα; θὰ σὲ χωρίσωσι καὶ ἀπὸ τὴν οἰκογένειάν σου. Καὶ ἐὰν τις θιασώτης τῶν ἀρχῶν σου μόλις θὰ ἦνε πρόθυμος νὰ προσκολληθῆ εἰς σὲ, θὰ τὸν περικυκλώσωσι, καὶ θὰ σὲ παραστήσωσι ἄλλως, καὶ οὕτω θὰ τὸν ἀπομακρύνωσι.

»Θὰ σοῦ γράψουν ἀνωνύμους ἐπιστολάς, ὅπως σὲ ἀπειλήσωσι, ἢ σοῦ ὑβρίσωσι καὶ αὐτὴν τὴν ὑπόληψιν.

»Θὰ πληρώσουν ἀνθρώπους, οἵτινες, εἰσερχόμενοι ὡς φίλοι ἢ ὡς ὑπηρεταὶ εἰς τὸν οἶκόν σου, θὰ πιστεύωνται ὡς ἐκ τούτου, λέγοντες ὅτι τοῖς ὑπαγορεύεται.

»Καὶ ἂν δυνηθῶσι, θὰ σὲ ἐκτοπίσωσι τῆς πατρίδος σου, διὰ νὰ πλανᾶσαι ἐπὶ τῆς γῆς.

»Ναί! δὲν θὰ καταδικασθῆς εἰς τὸ auto-da-fé, δὲν θὰ σὲ δηλητηριάσωσι εἰς τὴν φυλάκην, ἀλλὰ θὰ ζῆς ἐπὶ ἀνθρώπων.»

Ὁ ἐργάτης ἐγέλασε.

— Γελάς. Προφητεύω ὅτι ἢ θὰ κατασταθῆς μισάνθρωπος, ἢ θὰ καταστραφῆς.

— Ἄγνωστε φίλε, ἀπήντησεν ὁ ἐργάτης ὅσον δυνατώτερα ὁμιλεῖ τις, τοσοῦτον βεβαιότερα εἶνε ἡ εἰρήνη εἰς τὸ ἔθνος του ὅσον καλύπτονται τὰ σφάλματα, τοσοῦτον τὸ κακὸν ὑποβόσκει, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα εἶνε ἡ ἐπανάστασις. Αἱ κοινωνίαι εἶνε πλήρεις ἀκαθῶν καὶ τριβόλων, καὶ πρέπει νὰ τὰς ὀδηγήσωμεν πῶς νὰ θερίσωσι τὸν σῖτον. Αἱ ἐκθρονίσεις εἶνε τόσον ὀλέθριαι, ὅσον βλαβεραὶ καὶ αἱ κακαὶ διοικήσεις. Μόνον διὰ τοῦ ἡρωϊκοῦ φαρμάκου τῆς παρρησιαστικῆς ἀληθείας δύνασαι νὰ ἀποφύγῃς θετικῶς τὸν κίνδυνον τῶν δύω, τῶν τε κακῶν διοικήσεων καὶ τῶν ὀλεθρίων ἐκθρονίσεων. Ὡς εὐσυνειδήτος πολίτης θὰ πράξω ὅτι ὑπαγορεύει ἡ συνείδησίς μου, θὰ φροντίσω, ἐνάσῃ ἔχω δυνάμεις, νὰ σώσω. Ἐὰν δὲν τὸ κατορθώσω, ἀς.....

Ἐψῶσας ὁ ἐργάτης τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τὸν οὐρανὸν, ἐφαίνετο ὄνειρευόμενος. Ἀΐφνης ἀποταθεὶς πρὸς τὸν Ἀρχάγγελον καὶ λαβὼν τὴν χεῖρά του, ὅπως εἰς νευρικὴν ταραχὴν, τοῦ εἶπεν:

— Ἄγνωστε! Ἐννοεῖς ὅτι αἱ κοινωνίαι ἐσχηματίσθησαν, διὰ νὰ ζῶσιν ἐν αὐταῖς ἐν ἀρμονίᾳ οἱ ἄνθρωποι, καὶ οὐχὶ ὡς τέρατα; Ἐννοεῖς ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑφίστανται καθ' ἑκάστην κλονισμοὺς ἐνεκα δέκα ἢ δεκαπέντε ἀθλίων; Πρέπει τέλος πάντων νὰ ζήσωσι ἡσύχως. Σ' ἐρωτῶ Ἐγείεις συνείδησιν; Ἄγαπᾶς τὴν πατρίδα σου; Πιστεύεις εἰς τὸν μόνον Ὑψιστον;

Ναί! ἀληθῶς ἐγὼ ζῶ ἐπὶ ἀνθρώπων, ἀφ' ἧς ἐτελείωσα τὸ σχολεῖον καὶ ἐγνώρισα ἑμαυτὸν; ἀφ' ἧς ἔγινα ἐργάτης.

Οἱ πρὸ ἡμῶν καιόμενοι, ὑπὸ τὴν πρόφασιν ὅτι ἦσαν αἰρετικοί, ἢ δηλητηριάζοντες ὡς παράφρονες, ἐλυτροῦντο τῶν βασάνων ἐν μιᾷ στιγμῇ, ἀλλ' ἡμεῖς ἔχομεν μακρὰν τὴν ἀγωνίαν, καὶ μόνος ὁ ἔταστικός ὀφθαλμὸς δύναται ν' ἀνακαλύψῃ ὅτι ὑπὸ τὸν ψευδῆ τῆς εὐτραπείας πέπλον κρύπτεται ἡ ὀδύνη.

Κύτταξε τὸ στήθος μου; στάζει αἷμα; ἀλλὰ τὸ πρόσωπόν μου οὐδέποτε ἐξέφρασε παράπονον. Πάντοτε ἐμειδίω, διότι γνωρίζω, ὅτι τῶν

εilikρινῶς ὑπηρετούντων τὴν πατρίδα καὶ τὴν ἀνθρωπότητα ἢ ἀνταπόδοσις εἶναι ἢ καταδίωξις. Καὶ δὲν ἔχω καὶ τὸ δικαίωμα νὰ παραπονεθῶ, διότι ἔχω ἰσχυρὸν προστάτην τὸν Θεόν. Μὴ σὺ ἔγῃς προστάτην σάρκινον σκώληκα; Ἄλλοιμονον εἰς σέ.

Ὁ Ἀρχάγγελος ἀντὶ ἀπαντήσεως ἀνετριχίασε καὶ ἐμακρύνθη τραυλίσας·

— Ὁ ἀ γίνῃ μισάνθρωπος, καὶ θὰ μισῆται παρ' ὄλων. Εἶνε ἀσυμβίβαστος καὶ μετ' ὁ ἐαυτόν του. Πάσχει ἀπὸ τὴν ἀσθενείαν «λογικόν». Ναί! Εἶνε ἀσθενὴς καὶ πάσχει ἀπὸ πολὺ λογικόν. Ὁ ἀληθὴς ἐργάτης εἶνε δυστυχεστέρος πάντων.

(ἀκολουθεῖ,

Η

ΚΟΙΜΩΜΕΝΗ ΨΥΧΗ.

(ΔΙΗΓΗΜΑ).

(Συνέχεια Ἰδε φιλ. IB'.)

— Κύριε . . . ἐψιθύρισε τέλος ἡ νεῆνις μετ' ἀξιεράστου παραχῆς . . . Ἄλλὰ, κύριε, τί λοιπὸν ζητεῖτε ἐνταῦθα; Ὁ Λιονέλ ἀπήντησε σχεδὸν ἀκαταλήπτως, εἰς τὴν ὁποίαν ἀπάντησιν συνηθροίζοντο ἀορίστως αἱ λέξεις γειτωνία, μυλωθρός, μύλος.

Μετὰ στιγμὴν τινα ἡ νεῆνις εἶπε:

— Νὰ ὑπάγω νὰ κράζω τὸν πάππον μου;

Διὰ χειρονομίας ἱκετευτικῆς ὁ Λιονέλ τὴν ἐσταμάτησε.

— Δὲν ἤλθον μόνον δι' αὐτὸν, δεσποσύνη . . . ἤλθον ὡσαύτως, καὶ πρὸ πάντων, δι' ὑμᾶς.

— Δι' ἐμέ;

Παρατηρῶν αὐτὴν ὁ Λιονέλ μετὰ περισσοτέρας προσοχῆς, πρὸ μικροῦ . . . αἰμοί! . . . ἀνεγνώρισε ἐν αὐτῇ τὰ συμπτώματα τῆς ἀγνώστου ἀσθενείας, ἥτις προῶρος παραδίδει εἰς τὸν οὐρανὸν τόσας ψυχὰς ἀποπλανηθείσας ἐπὶ τῆς γῆς. Ἐὰν δὲν ἦτο νεκρά, εἶχε τὴν ὠχρότητα, τὸ μεδίαμα, τὸ βλέμμα ἐκείνων, αἵτινες προωρίσθησαν ν' ἀποθάνωσι νέαι!

Ἀπεκρίθη λοιπὸν:

— Δεσποσύνη, ἡ ἐπιστήμη εἶναι σπανία εἰς τὸν πτωχὸν ἡμῶν τόπον . . . καὶ ἐπειδὴ ἔμαθον ὅτι ὑποφέρετε . . . ἐπειδὴ εἶμαι δὲ δόκτωρ τῆς ἰατρικῆς . . .

— Ἄχ! ἀνέκραξεν αὐτὴ, πόσον ὁ πάππος μου θὰ εὐχαριστηθῆ, ἐάν τις ἠδύνατο νὰ μοι ἀποδώσῃ τὴν υγείαν, τὴν ζωὴν!

— Ὁ πάππος σας; ἤρωτησεν ὁ Λιονέλ, τὸν ὁποῖον ἡ λέξις αὐτὴ ἐκ δευτέρου προσέβαλεν.

— Εἶναι ὁ μόνος συγγενὴς ὅστις μοι ἀπέμεινεν ἐπὶ τῆς γῆς, εἶπεν αὐτὴ, ὁ μόνος μου φίλος.

— Μὲ λησμονεῖτε! ἀνεφώνησεν ὁ νεανίας, ὅστις ἀφέθη τέλος νὰ τὸν παραφέρῃ ἢ πλάνη του. Μὲ λησμονεῖτε . . . Ἄλικη!

— Στῆθι, διέκοψεν αὐτὴ ὅλη ἐκπλαγεῖσα, ἤξεύρετε τὸ ὄνομά μου;

— Ὄνομάζεσθε Ἄλικη.

— Ναί.

— Καὶ ποῖα εἶναι ἡ ἡλικία σας;

— Δεκαεπτὰ ἐτῶν.

Οὐ μόνον τὸ ὄνομα, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀριθμὸς ἐγκυραραγμένος ὑπῆρχεν ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ παλαιοῦ κοιμητηρίου!

Ὁ Λιονέλ ἐκρυψε τὸ πρόσωπόν του μετὰ τὰς δύο του χεῖρας καὶ ὀπισθοδρόμησεν.

Ἡ νεῆνις ἔσπευσε νὰ δώσῃ ἕτερον κάθισμα, καὶ ὅλη ψιθυρίζουσα γλυκεῖς τινες φιλοξένους λόγους, τὸν ἔβαλε νὰ καθῆσθαι.

Εἰς τὴν κίνησιν ταύτην, ἡ χεὶρ τοῦ νεανίου ἤγγισεν τὴν ἰδικὴν τῆς χεῖρα· ἡ χεὶρ αὐτὴ εἶχε τὴν ψυχρότητα μαρμαροῦ.

— Εἶναι βεβαίως νεκρά! ἐστοχάσθη οὗτος.

Καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, κατήμενος ἀπέναντι αὐτῆς, καὶ αὐτὴν ἐρωτῶν τὰς αἰτίας τῆς ἀσθενείας τῆς, τὴν παρετήρει μετὰ παραχῆς, μετὰ τρόμου.

Ἐν τούτοις δὲν ἤργησε νὰ παρατηρήσῃ ὅτι τὸ παράθυρον τοῦ δωματίου τούτου ἦτο αὐτὸ βεβαίως τὸ ὁποῖον ἔκειτο ὑπεράνω τοῦ ὑδραγωγείου, καὶ διὰ τοῦ ὁποίου εἶχεν εἰσελθεῖ τὸ φάσμα.

Ἀφ' ἐτέρου ἡ Ἄλικη ἤρχετο νὰ τῷ ζητήσῃ τὴν ἄδειαν, ἵνα ἐπικαλάβῃ τὴν ἐργασίαν, τὸ δ' ἐργάχειρον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐνησχολεῖτο . . . ἦτο πέπλος λευκοῦ βύσσου.

— Καὶ διὰ ποῖαν λοιπὸν τελετὴν προετοιμάζεσθε νὰ ἐνδυθῆτε τὸν πέπλον τούτον; ἤρωτησεν οὗτος.

— Διὰ τὴν λιτανείαν, ἀπεκρίθη ἀφελῶς, αἰμιον εἶναι ἡ γέννησις τῆς Παναγίας.

— Ἄ!

— Καὶ ἀγνοῶ πῶς ἔγινε τούτο, μία γωνία τοῦ πέπλου μου εὐρίσκειται ἐσχισμένη.

— Ἄγνωεῖτε πῶς; . . .

— Ὁχι! . . . ἀλλὰ τούτο εἶναι ἀληθὴς ζημία, διότι ἐθυσίασα αὐτὰ τὰ ὀλίγα ἑκατοστημύρια βύσσου, τὰ ὁποῖα βλέπετε.

Τὸ τεμάχιον τοῦ ὑφάσματος, τὸ ὁποῖον ἐδείκνυν ἡ Ἄλικη, εὐρίσκειτο ἐπὶ τῆς τραπέζης τῆς ἐργασίας, πρόχειρον διὰ τὸν Λιονέλ. Τὸ ἔλαβεν, ἔσυρεν ἐκ τοῦ κίβου τὸ τεμάχιον, τὸ ὁποῖον εἶχε λάβει ἐκ τοῦ θάμνου, καὶ ἐβεβαίωθη ὅτι τὰ δύο ἐσχισμένα μέρη, προσηρμύζοντο εἰς αὐτὸ μετ' ἐντελοῦς ἀκριβεῖας.

— Ἄλλὰ τούτο ἀκριβῶς ἔλειπεν ἀπὸ τὸν πέπλον μου, εἶπεν ἡ νεῆνις, οὐχ ἦττον τοῦ νεανίου σιωπηλῆ, παρακολουθοῦσα τὰς κινήσεις αὐτοῦ ἀπάσας· πού εὑρετε λοιπὸν τούτο;

— Πλησίον τοῦ παρεκκλησίου . . . εἰς τὸ παλαιὸν κοιμητήριον . . . ἀπεκρίθη, παρατηρῶν αὐτὴν ἀσκαρδαμικτεῖ.

Δὲν ἠρθίρασε καὶ ἀνεγνώρισε:

— Τὸ ὑπέθεσα, τὸ εἶπον εἰς τὴν Πηγγὴν, τὴν ὑπερέτριάς μας· σύρουσα τὸ πέπλον τούτο, τὸ ὁποῖον ἐστῆγνωνεν ἐπὶ τῆς χλόης, θὰ τὸ ἐσχίσεν εἰς τινα θάμνον.

Ἐπειτα ἡ προσοχὴ τῆς, ἐστραμμένη παρευθὺς εἰς ὀλίγα ἡμισχιμαμένα ἄνθη, τὰ ὁποῖα ὁ Λιονέλ περιετύλισεν εἰς ῥάκος βύσσου, καὶ τὰ ὁποῖα διὰ μίαν στιγμὴν ὤφειλε νὰ ἐκβάλῃ:

— Ἄχ! ἐμεδίασεν αὐτὴ μετ' οὐχὶ μικρὰς πονηρίας, ἀγαπάτε τὰς μυσοσιτίδας; ταῦτα εἶναι τὰ ἀγαπητά μου ἄνθη . . . καὶ οὐδέποτε πορεύομαι εἰς τὴν ἀκτὴν τῆς λίμνης, χωρὶς νὰ φέρω ἐκεῖθεν μίαν δέσμην.

Ἀναμφιβόλως! αὐτὴ, βεβαίως αὐτὴ, τὴν προηγουμένην νύκτα μετὰ τοῦ λευκοῦ αὐτῆς λαϊκοῦ ἱματισμοῦ, εἶχε κατὰ νοῦν νὰ μεταβῇ ἕνα προσευχήτῃ εἰς τὸ παρεκκλησίον, ἵνα περιπλανηθῇ εἰς τὰ καταπράσινα περὶ χωρὰ ὑπὸ τὸ φῶς τῆς σελήνης, ἵνα ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν μύλον διὰ τοῦ ὑδραγωγείου, διερχομένη εἰς τὸ ἰσόπεδον παράθυρον τοῦ νεανικοῦ θαλάμου;

Ἄλλ' ὁ δρόμος οὗτος παρυσίασε μάλιστα κίνδυνον, τὸν ὁποῖον οὐδὲν πρόσωπον μετ' ἐρίων, ἤθελε τολμήσει νὰ διαβῇ . . . Ἄλλ' ἡ Ἄλικη εἶχεν ὕψος ὡς νὰ ἤγνῃ τὰ πάντα, μετ' ἡ καλλιτέραν πίστιν τοῦ κόσμου . . . Ἄλλ' ὑπῆρχεν εἰς ἅπαν τούτο τὸ συμβῆν ἰδιοτροπία τις; μυστήριον τι, τὸ ὁποῖον δὲν ἠδύνατο νὰ κατανοήσῃ ὁ Λιονέλ.

Ἐκτὸς μόνον ἀν' ἀποδεχθῆ τις ὅτι ἦτο ἀπὸ τὰ ὀλέθρια ἐκεῖνα πλάσματα, τὰ ὁποῖα ἡ κόλασις δανεῖζει ἐνίοτε εἰς τὸν τάφον, καὶ τὰ

ὁποῖα καθ' ἑαυτὰ δὲν γινώσκουσι τὴν διπλὴν αὐτῶν ζωὴν . . . νυκτερὶς τέλος τερατώδης, ἀδδὲν πρᾶγος!

Ὁχι! . . . Ὁχι! . . . ἤρκει, παρατηρῶν τὴν Ἄλικην, ν' ἀπορρίψῃ μετ' ἀγανακτήσεως, τρομερὰν τῶσον σκέψιν.

Ἦτο τόσον γλυκεῖα καὶ τόσον ἀγνή! ἡ ψυχὴ τῆς καὶ ἡ καλλονὴ τῆς οὐρανόθεν μόνον νὰ ἐλθῶσιν ἠδύναντο!

Ἄλλὰ τὸ ὄνομα τούτο . . . τὸ ὄνομα Ἄλικη, τὸ ὁποῖον εὐρίσκειτο ταυτοχρόνως ἐπὶ μιᾶς νεκρᾶς καὶ ἐπὶ μιᾶς ζώσης;

Λοιπὸν . . . τύχη . . . ἢ μάλλον σύμπτωσις! Ἡ μνηστὴ τῶν ὀνείρων του, ἀπεκατέστη πραγματικότης, ὤφειλε νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν Θεόν . . . ματικότης, ὅφειλε νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν Θεόν . . . τὸν Θεόν, τοῦ ὁποίου αἱ βουλαὶ εἰσὶν ἀκατανόητοι . . . τὸν Θεόν, ὅστις εἶναι ὅλος καλωσύνη, ὅλος ἀγάπη!

Ἐνόσω αἱ συγκεκριμένα αὐτὰ ἰδέα συνεκρούοντο εἰς τὸν τεταραγμένον ἐγκέφαλον τοῦ νεανίου, ἡ νεῆνις ἀπεκατέστη ὡσαύτως ὅλη σύννομος, καὶ ὡσεὶ ὑπὸ τινος θεοῦ τῆς ψυχῆς συμπαθείας, ὁ βεμβασμὸς αὐτῆς, εἶχε λάβει τὴν αὐτὴν ὁδόν.

— Εἰς τὸ κοιμητήριον τούτο, περὶ τοῦ ὁποῦ πρὸ ὀλίγου ὤμιλοῦμεν, ἐψιθύρισε αὐτὴ, κείναι ἅπασαι αἱ γενεαὶ τῆς οἰκογενείας μου . . . ἐκεῖ εἶναι οἱ τάφοι τῆς μητρός μου καὶ τῆς μάμμης μου, ἥτις, ὡς ἐγὼ, ἐκαλεῖτο Ἄλικη!

Ἐκ τῆς τελευταίας ταύτης ἀνακαλύψεως, ὁ Λιονέλ ἐγκατελήφθη ὀλόκληρος ἀπὸ τὴν ἐνθουσιαστικὴν φύσιν του καὶ φέρων εἰς τὰ χεῖλη τὰ ἀγαπητὰ λείψανα, τὰ ὁποῖα ἐμελλε νὰ ἐπιθέσῃ εἰς τὴν καρδίαν του:

— Ὁχι! ἀνεφώνησε, τὸ πᾶν θὰ ἐξηγηθῇ ὡσαύτως . . . Ἄλλ' ἀπὸ τούδε σέ, εὐχαριστῶ, Θεέ μου . . . Εἶναι ἄγγελος . . . Εἶναι γυνή.

— Δὲν σὰς ἐννοῶ, εἶπεν ἡ νεῆνις μάλλον διὰ τοῦ βλέμματός ἢ διὰ τῆς φωνῆς. Τί λέγετε, κύριε; . . . Τί πράττετε;

Ὁ Λιονέλ ἤθελεν εὐρεθῆ ἀναμφιβόλως εἰς μεγάλην στενοχωρίαν ν' ἀπαντήσῃ.

Ἄλλὰ ταυτοχρόνως ἐνεφανίσθη αἴφνης νέον πρόσωπον ἐπὶ τοῦ κατωφλίου.

Ε'.

Ὁ μέλλων νὰ βιβθῇ ὀλόκληρος εἰς τὴν ἀθάνατον καύτην συνομιλίαν, ἦτο ὁ κύριος τοῦ ὑποστατικού καὶ τοῦ μύλου, ὁ πάππος τῆς Ἀλίκης.

Ὄνομάζετο Πατρίκιος Τροίλ, καί, μ' ὄλην τὴν προβεβηκυῖαν ἡλικίαν του, διετήρει ἀκόμη τὴν ἀθλητικὴν ἐκείνην ἀνθρώπινην, ἥτις ἐφείνετο γέννημα τῶν παλαιῶν γενεῶν. Τὸ ὑψηλὸν του ἀνάστημα, δὲν ἦτο ποσῶς κεκυρτωμένον. Τὸ ἀρρενωπὸν πρόσωπον αὐτοῦ, μόλις μὲ τινὰς ρυτίδας ἐγκραγαμμένον, ἐδανείζετο ἀφθονον ἀργυρόχρουν κόμην, ἥτις τὸ περιετύλισσε πανταχόθεν μετὰ πατριαρχικῆς μεγαλειότητος. Τὸ βλέμμα ἔλαμπε μὲ τὸ αὐτὸ πῦρ εἰκοσαετοῦς ἡλικίας.

Τὸ ἔνδυμα τῶν σημερινῶν Βρετανῶν ἡμῶν, ἦτο σχεδὸν ὁμοιον μὲ ὅ, τι ἐφόρει· χονδραὶ περικνημίδες ἐξ ἐπιζάνθου βύρσης· εὐρείαι περισκελίδες ἐκ χονδροῦ στακτοχρόου ἐριούχου, ἐσθῆς καὶ ὑποδύτης ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὑφάσματος, ἐπιπίπτοντα μέχρι κάτωθι τῶν ἰσχιῶν, κρατουμένων ἐκ δυνατῆς ζώνης μὲ κρίκους ἐκ χάλυδος. Ἡ μέλαινα γῆ, τὴν ὁποῖαν ἐπάτουν τὰ σιδηρωτά του ὑποδήματα, ἐδείκνυον αὐτὸν ὡς γεωργόν· ἔχνη δὲ τινὰ ἀλεύρου, λευκαίνοντα ἐδῶ κ' ἐκεῖ τὰ ἐνδύματά του, τὸν ἐδείκνυον ὡς μυλωθρόν. Ὑπεστηρίζετο μειδιῶν ἐπὶ κунηγετικῶν τουφεκίῳ. Ὁ ῥωμαλέος τράχηλος αὐτοῦ ἦτο πολὺ ἐλευθερίως, ἢ κεφαλή του ἀσκεπής.

Κατ' ἀρχὰς ἐκθαμβωθεὶς ὡς ἐκ τῆς ἀποτόμου διαβάσεως τοῦ σκοτεινοῦ διαδρόμου πρὸς τὸν φωτιζόμενον θάλαμον, δὲν παρετήρησε τὴν παρουσίαν τοῦ Λιονέλ, καί, τείνων τοὺς βραχίονας εἰς τὴν ἐγγονήν του, τὴν ἐφώναζε μετὰ χαροποιᾶς φωνῆς ὄλωσ πατρικῆς!

— Ἀλίκη... Αἶ! δὲν μὲ ἤκουσας λοιπὸν σήμερον ἐρχόμενον;... δὲν ἔτρεξας λοιπὸν νὰ μὲ ἐναγκαλισθῆς, Ἀλίκη; Ἐτρεξε πρὸς αὐτὸν, καὶ εἰς τὸ μέτωπόν της, ἔτόσον καθαρὸν, κατῆλθον τὰ συγκεινημένα χεῖλη τοῦ γέροντος πάππου.

Ἐπειτα, παρατηρῶν τέλος τὸν νεανίαν:

— Εἰς ξένος! εἶπε μὲ ἀποκαταστὰν ἤδη σοβαρὸν μέτωπον.

Ἡ Ἀλίκη ἐφέλλισεν ἐξηγητικούς τινὰς λόγους, σχεδὸν ἀκατανοήτους.

— Τίς εἶσθε, κύριε; ἐπερώτησεν ὁ Πατρίκιος Τροίλ.

— Ὄνομάζομαι Λιονέλ Ζαρβῆς.

Ἐκ τοῦ ὀνόματος τούτου ὁ γέρον ἠγέρθη αἰφνης καὶ μετ' ὑπερηφάνου ὀργῆς εἰς τὴν στάσιν, εἰς τὸ βλέμμα:

— Λιονέλ Ζαρβῆς! ἀνεφώνησεν· οὐδέποτε εἰς Ζαρβῆς ὄφειλε νὰ ἐπαγαθῆσθαι τὸν πόδα εἰς

τὴν κατοικίαν τοῦ Πατρικίου Τροίλ· ἐξέλθετε λοιπὸν παρευθὺς... ἐξέλθετε!

— Κύριε!... εἶπεν ὁ νεανίας, θαμβωθεὶς ἐκ τῆς ἀπροσδοκίτου ταύτης ὑποδοχῆς.

— Ἀλλὰ δὲν εἰξεύρετε λοιπὸν ὅτι ἡ Ἀλίκη εἶναι ἡ κόρη τοῦ Ὄθριαν! ἐξηκολούθησεν ὁ γέρον· ἀλλὰ σεις δὲν ἐνθυμείσθε λοιπὸν πλέον εἰς τίνα ἀνήκει τώρα ἡ κληρονομία αὐτή;

Ἐνυπήρχεν εἰς τοὺς λόγους τούτους τοιαύτη περιφρόνησις, σκοπὸς τόσον προφανῶς ὑβριστικός, ὥστε ὁ Λιονέλ ἠσθάνθη ἐρυθρίασιν ἐφ' ὄλου τοῦ προσώπου του.

Ἀλλ' ἐπαναλαμβάνων παραχρῆμα τὴν αὐτὴν πάντοτε ἀταραξίαν του, ἄπασαν τὴν ἀξιοπρέπειάν του:

— Ὁ θεὸς μου εἶναι ἐνάρετος ἄνθρωπος! ἐπανελάβε, καὶ ἐὰν τὸ κτῆμα τοῦ Ὄθριαν περιῆλθεν εἰς χεῖράς του, τοῦτο ἐγένετο νομίμως, τιμίως... εἰς οὐδένα ἐπιτρέπω ν' ἀμφιβάλλῃ περὶ τούτου, παρόντος ἑμοῦ.

Εἰς τὴν ἐνεργητικὴν ταύτην ἀπάντησιν, ὁ Πατρίκιος Τροίλ ἐπαύσατο κατ' ἀρχὰς χειρονομίαν θυμοῦ, ἀλλὰ κατῴρθωσε νὰ ἠσυχάσῃ καὶ ἠχαριστήσῃ ν' ἀποκριθῆ μετὰ περιπαικτικῆς θλίψεως...

— Νομίμως... εἶναι δυνατόν... καὶ οἱ δικασταὶ οὕτω τὸ διεκέρυξαν· σέβομαι τὸν νόμον· δὲν ὀφείλω, δὲν θέλω... ἐγὼ, τοῦ ὁποίου ἡ ἡλικία ἐλεύκανε τὰς τρίχας... νὰ σὰς διδάξω ἑλλειψὶν σεβασμοῦ πρὸς ἄνθρωπον, ὅστις, ὡς ἐγὼ, φέρει λευκὰς τρίχας. Ἀλλὰ τὸ κτῆμα τοῦτο τοῦλάχιστον μὰς ἀπομένει, καὶ ἐνὸσφ θά ἦμαι ὁ κύριος αὐτοῦ, οὐδέποτε ὁ κληρονόμος ἐκείνου, ὅστις ληστεύσας ἡμᾶς ἐπλούτησε, θά ἔλθῃ νὰ μοὶ καυχηθῆ κατὰ πρόσωπον τοῦτο θά ἦναι σχεδὸν βεβήλωσις. Μὲ ἠκούσατε, νεανία, ἐξέλθετε!

— Ποσῶς, πρὶν μ' ἀκούσητε... πρὶν μ' ἀκούσητε μόνος πρὸς μόνον! προσέθηκεν ὁ Λιονέλ, μετὰ σεβασμίας δραστηριότητος.

Ἡ ἀντίστασις αὐτῆ ἐξώργισεν ἐπὶ τέλους τὸν Πατρίκιον Τροίλ. Τὸ πρόσωπόν του ἠρυθρίασεν, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἔλαμπον λάμψιν ἀγρίαν.

— Οὐδὲν κοινὸν θά ἔχωμεν πλέον μεταξὺ ἡμῶν!... ἀνεφώνησεν οὗτος. Δὲν θέλω νὰ σὰς ἀκούσω... δὲν τὸ θέλω... καὶ διὰ τρίτην φορὰν σὰς διατάττω νὰ ἐξέλθητε!

Καὶ ἐπειδὴ ὁ Λιονέλ δὲν ἐφαίνετο ἔχων διάθεσιν νὰ ὑπακούσῃ:

— Ἀλλ' ἐξέλθετε λοιπὸν! προσέθηκεν ὁ γέρον

ρων, φθάσας εἰς τὸν παροξυσμὸν τῆς ὀργῆς, ἐξέβαλε παρευθὺς ἐκ τοῦ ὤμου τὸ κунηγετικὸν τοῦ τουφεκίου καὶ ἐσκόπευσε τὸν νεανίαν.

Ἐκ τῆς θέας ταύτης ἡ Ἀλίκη, ἥτις μέχρι τοῦδε ἀπέτεινε καὶ εἰς τὸν ἓνα καὶ εἰς τὸν ἄλλον ἀλληλοδιαδόχως βλέμματα καὶ χειρονομίας ἰκετηρίου, ἡ Ἀλίκη ἐξέβαλεν αἰφνιδίως κραυγὴν τρόμου καὶ ἠθέλησε νὰ ριφθῆ πρὸ τοῦ ἀπειλητικοῦ ὄπλου. Ἀλλ' αἰσθανθεῖσα τὴν καρδίαν κατασυντριβομένην ὑπὸ τοσοῦτων συγκινήσεων, ἐκλονίσθη, καὶ ἔπεσε λειποψυχοῦσα εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Λιονέλ.

— Δυστυχῆ! ἐφράϊξεν ὁ πάππος, τὴν ἐφενεύσατε!

— Ὁχι! ἐδιάσθη ν' ἀποκριθῆ ὁ νεανίας, καὶ δύναμαι τώρα νὰ ὀμιλήσω, ἐπειδὴ δὲν μὰς ἀκούει πλέον... καὶ δύναμαι νὰ σὰς εἶπω ὅτι ἡ νεανία αὐτὴ διατρέχει κίνδυνον θανάτου... ὅτι εἰμι ἰατρός... καὶ ὅτι θέλω νὰ τὴν σώσω!

— Εἰς κίνδυνον θανάτου! ἐπιθύμεισεν ὁ γέρον, εἰς ὃν ἐγένετο σύγχυσις αἰφνιδία. Ναί... καὶ ἄλλοι μοὶ εἶπον τοῦτο, ἀλλ' ἀπεφάνθησαν ἀνίσχυροι... καὶ σεις, σεις Λιονέλ Ζαρβῆ... Ἐγὼ... ἀπῆντησε πανηγυρικῶς ὁ νέος ἰατρός... μετὰ τὸν Θεόν, ὅστις μὰς ἀκούει, σὰς ἐγγυῶμαι διὰ τὴν ζωὴν τῆς Ἀλίκης!

Τὸ τουφεκίον κατέπεσε τῶν δακτύλων τοῦ γέροντος, ὅστις ἤδη μόλις ἐκράτει αὐτό· οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπληρώθησαν δακρύων, καὶ μετὰ τὰς χεῖρας ἠνωμένας, σχεδὸν γονυπετῆς, μετὰ φωνῆς ἰκετευτικῆς:

— Ὄ! εἶπε, μείνατε... ἐπανερχεσθε καθ' ἐκάστην... σώσατε τὴν κόρην μου... καὶ ὄχι μόνον θά λησμονήσω τὰ πάντα, ἀλλὰ καὶ θά σὰς εὐλογῶ!...

ΣΤ'.

Τὸ πνεῦμα ἀκόμη τεταραγμένον ἐκ τῶν συμβεβηκότων τούτων ἀπάντων, ἀλλὰ τὴν καρδίαν πληρῆ ἐλπίδος ἤδη, ὁ Λιονέλ ἔλαβε τὸν δρόμον πρὸς τὸ παλαιὸν μέγαρον τοῦ Ὄθριαν.

Ἐφθασεν ἅμα ἤγει ὁ κώδων τοῦ γεύματος. Ὁ θεὸς Ζαρβῆς εἶχεν ἐπιστρέψει, ἀλλὰ μᾶλλον λυπημένος, μᾶλλον ἀήσυχος καὶ ἀκόμη μᾶλλον ὠχρὸς ἢ πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του.

Διαρκούντος τοῦ πρώτου μέρους τοῦ γεύματος, μόλις ἀπέτεινε τὸν λόγον πρὸς τὸν ἀνεψιὸν του.

Ἐπειτα, αἰφνιδίως:

— Ὑπήγον εἰς Δουβλίον, εἶπε.

— Μοὶ ἐπιτρέπετε νὰ σὰς ἐρωτήσω τὴν αἰτίαν τοῦ ταξιδίου τούτου; ἠρώτησεν ὁ Λιονέλ. Ὁ θεὸς Ζαρβῆς δὲν ἀπεκρίθη, ἀλλὰ μετὰ σιωπῆν τινὰ, καὶ ὡς ὀμιλῶν εἰς ἑαυτὸν.

— Δὲν τὴν ἐπανεφέρουν εἰς τὸ μοναστήριον... ἐπιθύρισε. Δὲν ἠδυνήθη νὰ τὴν ἴδω... νὰ ὀμιλήσω... πρὸς αὐτήν!...

— Αὐτήν... ποῖαν; ἠρώτησεν ὁ ἀνεψιός.

— Τοῦτο δὲν σ' ἐνδιαφέρει! ἀπεκρίθη ἀποτόμως ὁ θεὸς, ὅστις κατ' ἀρχὰς ἐφάνη ἐκπληκτός, διότι ὁ Λιονέλ ἠδυνήθη νὰ τὸν ἀκούσῃ.

— Ὄ! ἡμῖ κανονικώτερος σοῦ, ἀπεκρίθη γελῶν οὗτος, καὶ ἐὰν πάντοτε μοὶ τῷ ἐπιτρέπητε, θεῖέ μου, θά σὰς ἐκμυστηρεῖθω τὰ πάντα.

— Περὶ τίνος πρόκειται;... ὀμίλει.

— Ἐχω ἤδη γνωριμίας μὲ τὰ περίξ... δύναμαι σχεδὸν νὰ εἶπω φίλους.

— Ποίους φίλους;

— Κατὰ πρότον νεάνιδα, ὀνομαζομένην Ἀλίκην.

— Ἀλίκην Ὄθριαν! ἀνεφώνησεν ὁ γέρον μετ' αἰφνιδίας συγκινήσεως.

— Ναί, θεῖέ μου.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ καλὸς ἄνθρωπος ἔμενε ἀφωνος, ἐξηκολούθησεν:

— Ἡ νέα αὐτὴ κόρη εἶναι πολλὸ ἀσθενής, καὶ τὰ μέγιστα μ' ἐνδιαφέρει... καὶ εἶμαι εἰς τὸ ἐξῆς ἰατρός αὐτῆς, ἐννοεῖται, μὲ τὴν ἄδειαν τοῦ πάππου Πατρικίου Τροίλ.

— Καὶ πῶς! συγκατένευσεν ὁ Πατρίκιος Τροίλ...

— Ἐῦρε κατ' ἀρχὰς δυσκολίας τινὰς... δὲν θά σὰς τὸ κρῦψω... φαίνεται εἶναι πολλὸ καθ' ἡμῶν ὁ εὐερέθιστος οὗτος πατριάρχης.

— Ἐχει ἄδικον, διέκοψεν ὁ θεὸς Ζαρβῆς, ἐν ᾧ ὁ Λιονέλ ἐξήταξε προσεκτικῶς τὸ πρόσωπόν του. Ἐὰν ὁ γαμβρός του μοὶ παρεχώρησε τὸ κτῆμα τοῦ Ὄθριου μὲ ἐπωφελεῖς συμφωνίας... τὸ ὁμολογῶ... ἐὰν ἐξέτελεσα καλὴν ὑπόθεσιν, εἶναι λοιπὸν ἐγκλημα; εἶναι φιλόδοξος γέρον ὁ Πατρίκιος οὗτος. Διὰ τοῦ δυσαναλόγου τούτου γάμου τοῦ Ὄθριαν μετὰ τῆς θυγατρὸς του, ἠλπίζε νὰ γείνη ὁ πάππος εὐγενεὺς καὶ πλουσίας καταγωγῆς! Ἡ κυρία Ὄθριαν εἶχεν ἓν μόνον τέκνον... τὴν Ἀλίκην... καὶ ἀπέθανε, δίδουσα τὴν ζωὴν εἰς αὐτό. Ὁ Ὄθριαν, σχεδὸν παράφρων ἐκ τῆς λύπης, ἐγένετο ὀπαδὸς τῶν ἱρλανδικῶν ἐλευθεριῶν, καὶ εἰς τὸν ἀπῆλπισμένον τοῦτον ἀγῶνα, τὰ τρία τέταρτα

της περιουσίας του κατεβιθίσθησαν. Μὰ ὤφει-
 λεν ἤδη σημαντικὰς ποσότητας μετὰ τὴν τε-
 λευταίαν ἐπανάστασιν· ἠναγκασμένοι νὰ φύγῃ
 εἶχεν ἐκ νέου ἀνάγκην χρημάτων. Ἐκ τούτου
 ἡ πώλησις ἀπάντων τῶν ὑποστατικῶν αὐ-
 τοῦ, συνεφωνήθη μεταξὺ μας... πώλησις τῆ
 ἀληθεία ἄκυρος, ἐάν μ' ἐπλήρωνεν εἰς προσδιω-
 ρισμένον χρόνον διάστημα. Μετὰ μακρὰν ἐν
 Ἀμερικῇ διαμονήν, τῷ ἐδάθη ἡ χάρις, καὶ ἐπε-
 βιβάσθη διὰ τὴν Ἰρλανδίαν. Τὸ πλοῖον ἐβυ-
 θίσθη ἐν τῇ θαλάσῃ αὐτανδρον. Ὁφείλον νὰ
 λάβω τὴν κατοχὴν τούτου, καθ' ἃ δικαιώμα
 μου. Ὁ Πατριεὶς Τροῦλ ἀπεποιήθη νὰ τὸ ἀνα-
 γνωρίσῃ καὶ μοὶ ἐκίνησε δίκην. Ἐκέρδινα εἰς
 τὰ δικαστήρια· ἀλλ' ἀντὶ νὰ καταγραφῶ τῆς
 νίκης μου, προσέφερα γενναίαν ἀποζημίωσιν εἰς
 τὸν Πατριεὶον Τροῦλ διὰ τὴν ἐγγονήν του. Ὁ
 ὑπερήφανος χωρικὸς ἀπεποιήθη, ἀποποιεῖται
 ἀκόμη... καὶ ὑπῆγεν εἰς Δουβλίον, ἐλπίζων
 νὰ εὐρῶ τὴν Ἀλίαν εἰς τὸ μοναστήριον, ἐνθα
 ἀνετρέφη, ἵνα ὁμιλήσω ἐγὼ μετ' αὐτῆς. Ὁ πάπ-
 πος κρατεῖ ἤδη αὐτὴν πλησίον του. Θὰ μοὶ
 ἀπαγορεύσῃ κατὰ πάσαν πιθανότητα τὴν εἰς
 τὴν οἰκίαν του εἴσοδον. Ἴδου ὁλόκληρος ἡ ἀλή-
 θεια, Λιονέλ. Εἶναι τούτο σφάλμα μου;... εἰπέ
 ... καὶ δύνανται τίς νὰ μ' ἐπιπλήξῃ διὰ τούτου;
 Ἄν καὶ ἡ μακρὰ αὐτῆ ἐξήγησις δὲν ἦτο ἀρ-
 κούτως ἀμύχανος ὥστε νὰ φέρῃ ὑποψίαν τινὰς,
 ἡ τιμὴ ψυχῆ τοῦ Λιονέλ οὐδεμίαν διετήρησεν·
 ἐγένετο ἄνευ προμελετημένου τινὸς σκοποῦ καὶ
 ἀπεκρίθη μετὰ χαροποιᾶν ἐμπιστοσύνην· ἔλεγεν:
 — Οὐδεμίαν ἀνάγκην εἶχον νὰ γνωρίζω
 πάντα ταῦτα, ὅπως σὰς ὑπολήπτωμαι ὅσον σὰς
 ἀγαπῶ, καλὲ μου θεε... καὶ μετὰ τὰς πρώ-
 τας λέξεις τοῦ Πατριεὶου Τροῦλ, ἐξεπλήρωσα
 τὸ καθήκον μου, λέγων αὐτῷ: Ὁ ἀδελφὸς τοῦ
 πατρὸς μου εἶναι τίμιος ἄνθρωπος!

Ἐλαφρὰ ἐρυθρότης ἐνεψύχωσε τὸ ὄχρον πρό-
 σωπον τοῦ θείου Ζαρβῆ· ἀόρατος πτυχὴ ἐσχη-
 ματίσθη ἐπὶ τοῦ μετώπου του, καὶ ἐπὶ ἀμφο-
 τέρων τῶν χειρῶν του. Ἄλλ' ὁ Λιονέλ δὲν ἦτο
 ἄνθρωπος ὥστε νὰ παρατηρήσῃ τὴν λεπτομέ-
 ρειαν ταύτην. Ἄλλως ὁ γέρον συνῆλθεν ἐκ τῆς
 διαβατικῆς ταύτης ταραχῆς.

— Ἐάν ὑπῆρχε πάντοτε ταραχὴ — καὶ ὑπε-
 ράνω τῆς τραπέζης τεινῶν τὴν χεῖρα εἰς τὸν
 ἀνεψιὸν του τῷ εἶπεν:

— Εὐχαριστῶ, υἱέ μου, εὐχαριστῶ! Ποσῶς
 δὲν ἀμφέβαλα πλέον περὶ σοῦ, ἀλλ' ἐπειδὴ ἠδύ-
 ναντὸ νὰ με κατηγορήσωσιν εἰς σέ, ἐπειδὴ ἐν-

δέχεται ν' ἀκούης εἰσέτι ἄλλον, ἠθέλησα νὰ σέ
 καταστήσω ἐνήμερον τῶν γεγονότων ἡμῶν ἐν τῇ
 χώρῃ ταύτῃ. Τούτου δὲ δοθέντος... μάθετο
 καλῶς... ὅτι ἐάν ἠδύνασο νὰ καθουχάσῃ τὴν
 κατ' ἐμοῦ ἀκράτητον μνησικακίαν τοῦ γέροντος
 Πατριεὶου, ἐάν ἐγένεσο ὁ σωτὴρ τῆς Ἀλίκης
 Ὀθριᾶν... ὦ! ἠθέλεν εἶναι τούτο διὰ τὸν
 θεῖόν σου μεγάλη ἀνακούφισις... καὶ ἤθελα σοὶ
 διατρεῖ αἰωνίαν εὐγνωμοσύνην!

Ὀμιλῶν οὕτως ὁ Κ. Ζαρβῆς, εἶγε τὴν φωνὴν
 ἀλλοκῶτως ἐπιβεβαρυμένην· ἐπάλαυε ματαίως
 κατὰ τῆς συγινώσεως, τὴν ὅποιαν κακόβουλος
 ἀνὴρ ἠθέλεν ἴσως ἀποδώσει ὡς τύψιν τοῦ συ-
 νειδότος.

(ἀκολουθεῖ.)

ΠΟΙΚΙΛΑ.

Φορητὴ οἰκία. — Περί τινος φορητῆς ἀμε-
 ρικανικῆς οἰκίας τὴν ὅποιαν κάτοικός τις τῆς
 Πέστης ἠγόρασε καὶ ἔστησεν εἰς τὸ προαύλιον
 τῆς κατοικίας του, ἀνωγινώσκομεν τὴν ἐπομένην
 περιγραφὴν, ἣν οὗτος ἐδημοσίευσεν εἰς τὰς ἐφη-
 μερίδας τῆς Πέστης. «Πρὸ πολλῶν ἐτῶν εἰς τὴν
 Ἀμερικὴν κατασκευάζονται οἰκίαι κατοικήσιμοι
 ταχέως καὶ ἄνευ μεγάλης δαπάνης· αἱ οἰκίαι
 δὲ αὐταὶ εἶναι φορηταὶ καὶ κατασκευάζονται
 ἀπὸ σιδήρον καὶ ξύλα. Ἐχον ἀνάγκην ἰσογείου
 κατοικίας εἰς θέσιν τοῦ προαυλίου ἐξ 120 τε-
 τραγωνικῶν ποδῶν, παρήγγειλα τὴν 25ην Ἰου-
 λίου τ. ἔτους εἰς Ἀγγλίαν τὴν κατοικίαν ταύ-
 την, ἣτις μετὰ δύο μῆνας καθ' ὅλα ἐντελής,
 ἐτοποιηθῆναι εἰς τὴν προετοιμασθεῖσαν θέσιν καὶ
 μοὶ παρεδόθη εἰς κατοίκησιν. Δὲν εἶναι παράδο-
 ξος μόνον ἡ ταχέια ἐκτέλεσις τῆς παραγγελίας,
 ἀλλὰ καὶ περίεργος ἡ τελειότης αὐτῆς ἐκπλή-
 ρωσις, ἃν καὶ τὸ βάρος τοῦ ὅλου ἀνέρχεται μό-
 νον εἰς 32 ἐκατόλιτρα· σιδηροὶ καὶ ξύλινοι ταί-
 χιοι, δοκοὶ, στῆγῃ, ὑδρορροαί, καπνοδόχος, θύρα
 μετὰ τῶν κλειθρῶν καὶ κώδωνος, δύο παράθυρα
 μετὰ τῶν ἀναγκαίων τῶν, ἅπαντα τὰ ἐσωτε-
 ρικὰ τῶν οἰκίων καὶ ἐξωτερικὰ κοσμήματα. Ἐν
 συντόμῳ μετὰ τῆς οἰκίας μοὶ ἀπεστάλησαν ἅ-
 παντες οἱ ἀναγκαῖοι κολλίαι, ἧλοι καὶ λοιπὰ
 χρήσιμα.

Ἐσχάτως ὁ αἰδέσιμος Ναθαναὴλ Οὐάρδελος
 καὶ οἱ κκ. Ὀρίνος Οὐάρδελος καὶ Δανιὴλ Φρε-
 δεμβούργιος ἔσκαπτον εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ τε-

λευταίου τούτου, ὅστις κεῖται παρὰ τὰς ὄχθας
 τοῦ μεγάλου ποταμοῦ, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς πό-
 λεως Καίουγας ἐν Ἀμερικῇ· ὅτε ἐφθασαν εἰς βιά-
 θος πέντε ἕως ἕξ ποδῶν ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας,
 θέαμα παράξενον ἐπαρουσιάσθη ἐνώπιον αὐτῶν.
 Ἐστοιχισμένοι εἰς στρώματα, ὁ εἰς ἐπὶ τοῦ ἄλ-
 λου, ἦσαν διακόσιοι σκελετοὶ ἀνθρώπινοι καλῶς
 διατηρούμενοι, φέροντες ἕκαστος περὶ τὸν τρα-
 χήλον κομβολόγιον! Εἰς τὸ μέρος τοῦτο προσέτι
 εὐρέθησαν πελέκεις τινὲς καὶ ἐξαφριστήρια λίθινα.
 Μεταξὺ τῶν σιαγόνων πολλῶν ἐκ τῶν σκελε-
 τῶν τούτων εὐρίσκοντο μεγάλαι λίθινοι σύριγ-
 γες (σωλήνες), μίαν τῶν ὁποίων ὁ κ. Ο. Οὐάρ-
 δελλος ἔλαβε μετ' αὐτοῦ καὶ ἔφερεν εἰς Τορόντο
 μίαν ἢ δύο ἡμέρας μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν. Οἱ
 σκελετοὶ οὗτοι ἀνῆκον εἰς γιγαντώδη σώματα,
 τινὰ τῶν ὁποίων ἐννέα ποδῶν ὕψους, ὀλίγιστα
 δὲ ἐξ αὐτῶν βραχύτερα τῶν ἑπτὰ. Τινὰ ἐκ τῶν
 ὀστέων τῶν μηρῶν εὐρέθησαν τοῦλάχιστον ἡμισυ
 πόδα μακρύτερα τῶν σημερινῶν· ἐν ἐκ τῶν κρα-
 νίων ἐξετασθὲν ἀκριβῶς ἐχώρει ὅλην τὴν κεφα-
 λὴν ζῶντος ἀνθρώπου.

Οἱ σκελετοὶ ὑποτίθεται ὅτι προέρχονται ἐκ λα-
 οῦ προγενεστέρου τῶν αὐτοχθόνων Ἀμερικανῶν.
 Πρὸ 3 ἐτῶν εὐρέθησαν ὅσα μαστόδοντος ἐν γῆ
 περὶ τὰ ἕξ μίλια μακρὰν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος
 σημείου. Κατὰ δὲ τὸ παρελθόν ἔτος, ἐν διαφό-
 ροις ἐποχαῖς, εὐρέθησαν ἐρείπια οἰκιῶν ἐκ πη-
 λοῦ μὲ καπνοδόχους. Ὑπάρχουσι δωδεκάδες
 ὄβια τάφων ὁμοίων πρὸς τὸν ἤδη ἀνοιχθέντα,
 πλην μικροτέρων, ἐν θέσει ἧτις ἀνεκαλύφθη μὲν
 πρὶν, δὲν ἐδημοσιεύθη ὅμως μέχρι τούδε.

Οἱ πελέκεις εἶναι μικρὰ ἀλλὰ κοπτερά ἐρ-
 γαλεῖα· τὰ κομβολόγια εἶναι ὅλα λίθινα παν-
 τὸς εἶδους καὶ παντός μεγέθους. Αἱ σύριγγες
 δὲν διαφέρουσι κατὰ τὸ σχῆμα ἀπὸ καπνοσύριγ-
 γας, καὶ ἐπὶ τινῶν ἐξ αὐτῶν εἶναι γεγλυμμένα
 κεφαλαὶ κυνός· εἶναι κατάλληλοι διὰ κἀπισμα.
 Τινὲς πιστεύουσιν ὅτι ἡ θέσις εἰς ἣν εὐρίσκεται
 ὁ νῦν ἀγρὸς τοῦ Φρεδεμβούργιου, ἦτο πρὶν νε-
 κροταφεῖον, ἀλλὰ τὸ ὑπερβολικὸν μέγεθος τῶν
 σκελετῶν, καὶ τὰ πάμπολλα δένδρα τὰ ὅποια
 ἐκάλυπτον τὸ μέρος τοῦτο, ἀντιφάσκουσι πρὸς
 τὴν γνώμην αὐτῶν.

Λέγεται ὅτι ὑπάρχει ἐν τινὶ πόλει τῆς Μαρ-
 κλάνδης τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν αἰθίοψ τις
 μὴ καύομενος ὑπὸ τοῦ πυρός. Ὁ ἄνθρωπος οὗ-
 τος εἶναι σιδηρουργός· ἐπεσκέφθησαν δὲ αὐτόν
 πολλάκις καὶ ἀπροσδοκῆτως ἄνδρες πεπαιδευ-

μένοι, οἷον ἱατροὶ, δημοσιογράφοι κτλ. ἐνώπιον
 τῶν ὁποίων ὑπεβλήθη εἰς δοκιμίας, κατα-
 δείξας ὅτι τὸ πῦρ εἶτε ἐξωτερικῶς εἶτε ἐσωτε-
 ρικῶς, οὐδεμίαν ἐπιφέρει ἐπ' αὐτοῦ βλάβην ἢ
 ἄλλαν ἐνόχλησιν. Ἴδου τί λέγει περὶ τούτου
 μάρτυς ἀυτόπτης. «Πτόον πεπυρακτωμένον
 ἐτέθη πρὸ αὐτοῦ· οὗτος δὲ γυμνόπους ἐπάτησε
 καὶ διέμεινε οὕτως, ἕως οὗ τὸ πτόον ἐξ ἐρυ-
 θροῦ ἐγένετο πάλιν μέλαν· εὐθύς δὲ αἱ παρόν-
 τες ἱατροὶ παρετήρησαν τοὺς πόδας του, ἀλλὰ
 δὲν εὐρον τὴν ἐλαχίστην βλάβην. Τὸ πτόον πάλ-
 λιν ἐπυρακτώθη, ὁ δὲ αἰθίοψ ἔθηκεν ἐπ' αὐτοῦ
 τὴν γλῶσσαν, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐπὶ τῆς γλῶσ-
 σης οὐδεμίαν ἐφάνη βλάβην. Ἐλαβὼν τέλος μύ-
 λυθρον, ὃν ἀνέλυσαν ἐντὸς σιδηροῦ ἀγγείου· τότε
 ὁ αἰθίοψ λαμβάνει τὸ ἀγγεῖον καὶ ἐπιχέει τὸν
 ἀναλελυμένον μύλυθρον ἐπὶ τῆς παλάμης τῆς
 χειρὸς, ἐκείθεν δὲ ἔφερεν αὐτόν εἰς τὸ στόμα·
 Ἡ δοκιμία αὕτη ἐπανελήθη πολλάκις, ὁ δὲ
 αἰθίοψ δὲν ἀπέπτυσεν τὸν μύλυθρον, εἰμὴ ἀφού
 ἔστερεοποιεῖτο ἐν τῷ στόματί του. Ἐθῆκε κα-
 τόπιν μίαν τῶν χειρῶν ἐντὸς πεπυρωμένης θερ-
 μάστρας, ἔλαβεν ὅσους ἠδύνατο ἄνθρακας ἀνημ-
 μένους καὶ ἐπαρουσίασεν αὐτοὺς πολλάκις κα-
 τ' ἐπανάληψιν εἰς τοὺς παρισταμένους.» Ὁ ἄν-
 θρωπος οὗτος, ὀνομαζόμενος Νάθαμ Κόξερ,
 πενήτηκοντα καὶ ὀκτὼ περίπου ἐτῶν, νέος ὢν,
 ὑπῆρξε δούλος ἐν τινὶ πόλει τῆς Πολιτείας Μι-
 σουριῆ. Ἴδου δὲ ποίας ἐξηγήσεις ἔδωκεν εἰς τὸν
 ἐρωτήσαντα αὐτόν, ἀπὸ τίνος χρόνου καὶ κατὰ
 ποίας περιστάσεις παρετήρησεν ὅτι τὸ πῦρ οὐ-
 δόλωσεν ἐπενήρχει ἐπ' αὐτό. Ἡμῶν, εἶπε, δέκα
 καὶ τριῶν περίπου ἐτῶν, ὅτε ὁ κύριός μου μὲ
 ἐξεμίθωσεν εἰς τινὰ δικηγόρον καλούμενον
 Πουρνέλ, ὅστις μὲ μετεχειρίζετο κἀκίστα καὶ
 μὲ ἐστέρει πολλάκις τροφῆς. Ἡμέραν τινὰ εὐ-
 ρισκόμενος ἐν τῷ μαγειρείῳ, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ
 μάγειρος εἶχεν ἐξέλθει, ἔθηκα τὴν χεῖρα ἐντὸς
 χυτῆρας, ἐνθα ἐβράζαν γεώμηλα, ἔλαβον ἐν καὶ
 τὸ κατέπινα. Οὔτε τὸ ζέον ὕδωρ, οὔτε τὸ γεώ-
 μηλον δὲν μοὶ ἐπροξένησαν τὸν ἐλάχιστον πό-
 νον, καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς ἡμέρας συνεπλήρουν
 κατὰ τὸν τρόπον ταῦτον τὴν ἀνεπαρκῆ τροφήν
 μου. Ἀφ' ὅτου μετέρχομαι τὴν σιδηρουργίαν,
 προτιμῶ νὰ μεταχειρίζωμαι τοὺς δακτύλους
 μου ἀντὶ τῆς σιδηρουργικῆς λαβίδος, ὅπως ἐξά-
 γω τὸν πεπυρακτωμένον σίδηρον· προτιμῶ
 ὡσαύτως νὰ πίνω ζέοντα καφὲς, παρὰ ποτῆριον
 ὕδατος.

ΕΙΣ ΘΑΛΑΣΣΑΝ ΓΑΛΗΝΙΟΝ.

Ὡ θάλασσα, εἶσ' ἄπιστος, ἀπατηλὴ, δολία,
Ὅταν κυλῆς ἤρεμος τὰ λεῖτα κύματά σου.
Καὶ τότε εἶτι δειλιῶ ἢ νέα μου καρδία,
Καὶ διαδύπει κίνδυνον ὑπὸ τὰ ὕδατά σου.

Ναί· κ' ἡ γαλήνη σου αὐτὴ ἐγκρύπτει καταγίδια·
Ποσάκις, ἐν ἤρεμον ἐπέπλεε τὸ σκάφος,
Νὰ τὸ συντρίβουν ἄγρια τὰ κύματά σου εἶδα,
Καὶ σὺ, στοιχεῖον ἄπιστον, σὺ νὰ τῆ γείνης τάρος!

Καὶ ὁμως, ἡ πιστὴ εἰκὼν σὺ τοῦ ἀνθρώπου εἶσαι·
Ἐχει στιγμὰς καθὼς καὶ σὺ γαλήνης καὶ εὐδίας,
Ἄλλ' ὅπως σὺ ταράττεσαι ἄγριως καὶ κινεῖσαι,
Ὅμοιως καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐγκλείει τρικυμίας.

Ναί· τρικυμίας φοβεράς, πολὺ φοβερωτέρας
Ἄφ' ὄλας σου, ὦ θάλασσα, τὰς μαύρας τρικυμίας,
Ἐγκλείει πάθη ἄγρια σκοτίας μελαντέρας
Παρὰ τὰς τοῦ πυθμένου σου τοῦ ἀχανοῦς σκοτίας.

Ὡ! πόσους εἶδον μ' ἤρεμον μὲ ἦπιον τὸ βλέμμα,
Κ' ἐσκέφθην ὅτι κ' ἔνδον των ὑπῆρχεν ἡ γαλήνη,
Καὶ ὁμως ἡ καρδία των ἀπέσταζε, φεῦ! αἶμα·
Κ' ἐσπάρασσε τὸ στήθος των ἀμείλικτος ὀδύνη!

Ναί· ἡ γαλήνη ἢ ἐκτός πολλὰκις σάλους κρύπτει,
Κ' ὑπὸ τὸ χεῖλος τὸ γελῶν ἐγκρύπτεται ὁ στόνος·
Τί ἂν ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ τὸ δάκρυον δὲν πίπτει;
Πολλὰκις εἶναι ἄφρωνος, εἶναι βωδὸς ὁ πόνος.

40 Ἰανουαρίου 1872.

ΦΩΤΕΙΝΗ Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ.

ΕΙΣ ΠΟΛΥΑΣΤΡΟΝ ΣΤΕΦΑΝΟΝ (1)

Εἶναι νόχτα γλυκεῖα, καὶ τὸ φεγγάρι
Δὲ βγαίνει νὰ σκεπάσῃ ἄστρο κἀνένα·
Μύρια, περίσσια, εἰς ὅλη τους τὴ χάρι·

(1) Ποιημάτων διὰ τὰ «Φῶτα» τοῦ 1872.

Λάμπουν... ἄλλα μονάχα, ἄλλα δεμένα!
Κάνουν καὶ κείνα Ἀνάστασι, ποῦ πέφτει
Στοῦ ὀλόρωτου πελάου μὲς τὸν καθρέφτη·
(Διονύσιος Σολωμός.)

Κάπου ἀστράπτει ἀδάμας διπλοῦς, ἂν καὶ ὄχι εἰς
[στέμμα·
Ζευγὸς ἀστέρων διδύμων, πεσὼν εἰς τὴν Γῆν Οὐρανῶν...
[νόθην...]

Ἄνθος εὐώδες διττὸν καὶ ἀθρόοτατον, ἄνθος ἀνθίων...
Δύο κειμήλι' ἀρόητου ἀξίας, δυὰς τις ἀγγέλων,
Φαινοτάτων πτερόγων τοῦ πνεύματος θείων κατόχων,
Πέριξ δ' αὐτῶν κειμηλίων καὶ ἄλλων ὁ κύκλος ἐκπρίπτει
Πολυειδῶν, καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων, πλὴν πάντων
[ώραίων,

Πάντων ἐξόχων. Ὡς φύλαξ προστατὴς τοιαύτης δυά-
[δος,
Στέφανος φέγγει ἀιγλήεις, πολὺαστρον στέμμα μαρ-
[μαίρει.
Χαίρετε, πάντα! Ἐν κύκλῳ εὐδαίμονι πάσης
[προόδου

Καταθυμίου παντός ἀπολαζόντ' ἀνάρθημα ἔτη,
Ἐν μουσικῇ ἀρμονίᾳ ὑπάρξεως ὅλως ἀλύπου,
Ἐν συμδιώσει παντέρπων, ζωῆ κ' ἐπὶ γῆς παραδείσου!
Ὅπου τὸ αἶσθημα μέγα, βαθύ, εἶν' ὀλίγα τὰ ἔπη.
Ὅπου σφοδροὶ οἱ παλμοὶ, ἢ σιγῇ εὐγλωττότατος
[ρήτωρ.

Λάμπει, κειμήλιον! θάλλει, ὦ ἄνθος! σελάγριζε ἄστρον!
Ὅντων τοσοῦτ' λαμπρῶν καὶ σπανίων ποικίλη ἐνότης!
Στέφανε, φέγγε, φωσφόρε! πολὺαστρον, μάρμαίρει,
[στέμμα!

ΦΙΛ. Α. ΟΙ.

Η ΕΡΩΤΟΤΡΟΠΟΣ.

(ΑΠΟΜΙΜΗΣΙΣ).

Εἰς παράθυρον προσήλθον χθὲς προσδύπον εἰς τὸν
[δρόμον,
Κ' ἐκαθήμην χαριέντως κατ' ἐρωτικόν μου νόμον,
Ἵνα δεῖξω εἰς τὸν κόσμον ποῦ περᾶ τὴν καλλονὴν
[μου,
Καὶ θυμάσασιν οἱ νέοι τὴν ἐρωτικὴν μορφήν μου,
Ὅτε βλέπω νεανίαν διαδύοντα ἐκεῖθεν
Νὰ στραφῇ καὶ νὰ μοὶ εἴπῃ ὡς ἐρωτευμένος δῆθεν.

• Εἶσ' ὦραία ὡς ὁ Φωτός,
• Θελεκτικὴ θεὰ ἐρώτων,
• Σ' εἶδα τώρα κατὰ πρῶτον,
• Καὶ ἡσθάνθην, φεῦ! παλμούς!»

Ἐνεχώρησεν ὁ Ἕλληνας καὶ ἐνεφανίσθη ἄλλος·
Ἦτο νέος ἐξαισιῶ καλλονῆς, κομψὸς τις Γάλλος!
Μὲ ἠτένισε στεναζῶν μὲ τὴν χεῖρα εἰς τὸ στήθος,
Καὶ μοὶ εἶπε μὲ ὦρατον καὶ παρισινὸν τὸ ἦθος,

«Mademoiselle vous êtes aimable
«Mademoiselle vous êtes galante,
«Mademoiselle vous êtes charmante,
«Oh! mon cœur! je meurs, pour vous».

Ἰταλὸς τις ἀκολούθως ὄλος κάλλος καὶ νεότης
Διαδῶς ἠτένισέ με κ' ἐμεϊδίασεν ἐν πρώτοις.
Εἶτα στρέφων τοὺς ὦραίους ὀφθαλμούς του εἰς τὰ
[ὑψη,

Εἶπε τὰδε ἀνιήτως καὶ χωρὶς ποσῶς νὰ κύψῃ.

«Madamigella, sicome bella
«Siete voi del par gentile,
«Non sdegnate un cor umile,
«Ch'io vi offro pien d'amor!»

Πλὴν δὲν ἔφρασε καὶ οὕτως μετ' ὀλίγον διαβαίνει
Ἄγγλος, ὅστις ἅμα μ' εἶδε στιγμὴν κἂν δὲν περιμένει,
Ἄλλὰ στρέφει ἀγερῶχος τὴν βρεττανικὴν του κάραν
Καὶ ἐπιφώνει τοιαῦτα, ὡς νὰ ἔλεγε κατάραν.

«Oh! my dear you are very fine
«As the stars are your eyes,
«If you should become my wife
«Shall be London's beautiful girl».

Διαβαίνει μετ' ὀλίγον μ' ἀρεϊμάνιον τὸ ἦθος
Γερμανὸς εὐωδιάζων ὡς ὁ τῆς Βιέννης ζῦθος·
Μ' ἀτενίζει μὲ ἐν βλέμμα ὑπερήφανον καὶ κρύον
Καὶ ἐπιφώνει τοιαῦτα εἰς τὴν καλλονὴν μου θύων.

«Schön wie Phäbus bist du mein liebchen
Der liebe Göttin selbst bist mein Kind
Zum ersten male seh'ich dein Gesichtchen
Und ich habe dich geliebt so geschwind.

Νὰ καὶ ἄλλος νεανίας! Ἰσπανὸς τὸ γένος εἶναι
(Ὡς καὶ ἀπὸ τούτους ἔχουν αἱ περιφανεῖς Ἀθῆναι.)
Πλησιάζει θαρραλέως μὲ ἵπποτικὸν τὸ ἦθος,
Καὶ μοὶ λέγει ἀποπέμπων στεναγμὸν ἀπὸ τὸ στήθος.

«Amociza atou coriza
«Mi ti don sto cherason!
Κ' ἐξετόξευσε ποσὸν
Θελεκτικῶν ὄντως βλεμμάτων!

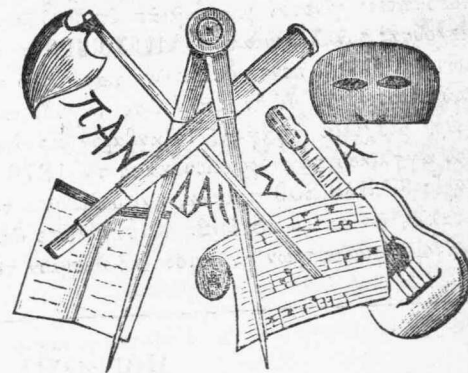
Διαβαίνει τέλος πάντων καὶ Ὄθωμανὸς τις νέος!
Μὲ Σουλτανικὸν τὸ ἦθος μὲ ἠτένισ' ὁ γενναῖος.
Τὴν δὲ χεῖρα πλησιάζων εἰς τὸ ἐθνικὸν σαρίκι
Μοὶ ἀπέτεινε τὸν λόγον καὶ ἡ ζωσα αὐτῆ φρίκη.

«Genabin o pec giuselsin,
«Mensana joctau severim».
Κ' ἐπειπὼν «Selam alecum»
Ἐνεχώρησε βαρὺς!

Τώρα δύναμ' ἐργολάβος διεθνὴς νὰ καταντήσω
Καὶ τὰς ἄλλας συναδέλφους κατὰ κράτος νὰ νικήσω.
Τώρα δύναμ' ἐλευθέρως ν' ἀγαπῶ τὸν κόσμον ἅλον
Ἄπο ἓνα ἕως ἄλλον τοῦ ἡμισφαιρίου πόλον...

Μάθετε λοιπὸν ἐκ τούτων, κομψοῦμέναί μου νέοι.
Ὅτι νῦν εἶν' αἱ στιγμὰί μου καὶ αἱ ὥραι μου ὦραται.
Εἰς τὸ μέλλον κάθε νέα οὕτως ἄς διασκεδάξῃ,
Καὶ τὸ τῶν ἀρρένων φύλον ἄς γελᾷ καὶ ἄς σαρκάζῃ!!

Α. Σ. ΛΙΒΑΘΗΝΟΠΟΥΛΟΣ.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ.

Ἐν Πετρούπολει ἐκδίδονται 90 περιοδικὰ
συγγράμματα ἐξ ὧν 19 ἐφημερίδες. Ἐν ὄλφ
τῷ ῥωσικῷ κράτει, τῆς Φιλανδίας καὶ τοῦ
Καυκάσου ἐξαιρουμένων, ἐκδίδονται 412 πε-
ριοδικὰ συγγράμματα. Τὰ 327 εἰς ῥωσικὴν
γλῶσσαν, τὰ 31 εἰς Πολωνικὴν, τὰ 33 εἰς
Γερμανικὴν, τὰ 7 εἰς Γαλλικὴν, τὰ 3 εἰς Ἑ-
βραϊκὴν, τὸ ἐν εἰς Λατινικὴν καὶ τὰ λοιπὰ 10
εἰς διαλέκτους τῶν παρὰ τὴν Βαλτικὴν χωρῶν.
Πολλὰ τούτων εἰσὶν ὅλως ἐπιστημονικά, πρὸς
διατήρησιν τῶν ὁποίων δαπανᾷ ἡ κυβέρνησις
οὐκ εὐκαταφρόνητα κατ' ἔτος ποσά. Διὰ τὴν
Ἐφημερίδα τῶν Μηχανικῶν φέρ' εἰπεῖν, χο-
ρηγεῖ 14,000 κατ' ἔτος ρουβλίων διὰ τὴν τῶν
«Μεταλλείων» 8,000 ρουβλίων διὰ τὴν τῶν
«Πυροβολιστῶν» 7750· διὰ τὴν τῶν πρὸς συγ-
κοινωνίαν ὁδῶν» 7773· διὰ τὸ περιοδικὸν τοῦ
ὑπουργείου τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως 25,000
ρουβλίων διὰ τὴν «Στρατ. Συλλογὴν» 15,000
καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς. Ἴδου κυβέρνησις ἐνθαρρῦ-
νουσα καὶ ὑποθάπουσα τὴν παιδείαν καὶ τὰς
ὠφελίμους γνώσεις ἐν τῇ ἀπεράντῳ ῥωσικῇ αὐ-
τοκρατορίᾳ.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ.

Ἡ ἔκθεσις τοῦ γενικοῦ τῶν ἀγγλικῶν ταχυ-
δρομείων διευθυντοῦ τοῦ ἔτους 1870 περιέχει
περὶ αὐτῶν πληροφορίας περιεργότατας, ἐξ ὧν
ἀποσπῶμεν τοὺς ἐπομένους ἀριθμούς.

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, τὸ ταχυδρομεῖον μετεκρίβησεν 862,722,000 ἐπιστολάς καὶ 130,169 ἡμερησίου ἢ φακέλλου· προσετέθη 150,000 ἐντάλματα πληρωμῶν ἀξίας 15 ἑκατομμυρίων φράγκων· ἐκ 3,005,094 συστημένων ἐπιστολῶν 12 μόνον ἀπωλέσθησαν. Δι' ἐπιστολῶν ἐπινοήσασαι ἀπεστάλησαν σημαντικαὶ χρηματικαὶ ποσότητες· γίνεται μνεία μιᾶς ἐπιστολῆς περιουσίας συναλλαγματικῆν 1,150,000 φράγκων καὶ ἄλλων πέντε δοθεισῶν παρὰ τοῦ αὐτοῦ προσώπου, δι' ἣν ἐπλήρωσε ταχυδρομικὰ τέλη δισχιλία φράγκα. Τὸ καθαρὸν εἰσόδημα τοῦ ἀγγλικοῦ ταχυδρομείου κατὰ τὸ 1870 ὑπέβη 37,340,250 φράγκα, καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ 28,492. Κατηνάλωσε δέκα ἑκατομμύρια μέτρων νήματος εἰς δέσμον τῶν

ἐπιστολῶν καὶ τῶν φακέλλων· 17000 λίτρας σφραγιδοκηρίου καὶ 4 τόννους μελάνης. Τὸ ταχυδρομεῖον εἶναι ἐπιφορτισμένον καὶ τὴν πώλησιν ἀδειῶν τινῶν· οὕτω δὲ ἔδωκε τοιαύτας 524,800 διὰ τοὺς κύνας, 199,000 διὰ τοὺς ἵππους καὶ τὰς ἡμιόνας, 103,000 διὰ ὑπέρτατας, 5774 διὰ δικαίωμα παρασῆμων, καὶ 42,742 δι' ὄπλοφορίαν. Ὡς ὑποκατάστημα τοῦ ἀπταμειυτηρίου ἔλαβε σχεδὸν 400 ἑκατομμύρια φράγκων ἀνήκοντα εἰς 1,883,153 καταθέτας.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταδείκνυται ἡ τε καλὴ διοργάνωσις τῶν ἀγγλικῶν ταχυδρομείων, τὸ πολυποικίλον καὶ πολυπλοκὸν τῆς ἐργασίας αὐτῶν καὶ τὰ ἀποφερόμενα εἰς τὸ ἀγγλικὸν ταμεῖον σημαντικὰ κέρδη.

ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΩΝ.

Εἰς τὰ ἐν τῷ 13ῳ φυλλαδίῳ τοῦ «Ἰλισσοῦ» δημοσιευθέντα ποιημάτια, διορθωτέα παροράματα τινὰ οὕτως· ἀναγνώστειον ἐν τέλει τοῦ 74ου στίχου τοῦ ποιηματίου «Θεῶν» *φαιδρὸν*, ἀντὶ *λαμπρὸν*, — τὸν 91ον στίχον «*Ἰχώρ αὐτὸς ὁ βέων*», ἀντὶ τὸ *ἰχώρ αὐτὸ τὸ βέον*, — Ἐν τέλει τοῦ 97ου στίχου *κέρη ἀντὶ κέρη*, — Ἐν δὲ τῷ τέλει τοῦ βου στίχου τοῦ ποιηματίου *ader ewig-liebenden*: *Hælle* ἀντὶ *Hæhle* — Ἐν τῷ βῳ στίχῳ τοῦ ποιηματίου: *der Beruf und Schwur des Dichters*: *tief, innig* ἀντὶ *tieffinnig*. — καὶ ἐν τῷ 15ῳ στίχῳ τοῦ αὐτοῦ *als* ἀντὶ *rls*.

Φιλ. Α. Οἰ.

Λύσις τοῦ ἐν τῷ ΙΓ'. φυλλαδίῳ γρίφου.

Δι' Κέα γλῶσσα εἰ χεὶ Κράτος Μέγα
Δικαία γλῶσσα ἔχει κράτος μέγα

Οὐδεὶς ἄχρῃ ὥρας ἔπεμψεν ἡμῖν τὴν ἄνω λύσιν.

ΑΙΝΙΓΜΑ.

Τὸ πρῶτον εἶναι σύνδεσμος· τὸ ἕτερον θεός·
τὸ ὅλον ἦρας ἐνδοξος καὶ γέρον πολίος.